

BROTTSOFFER
JOUREN
0200-21 20 19

**Årsberättelse
Årsredovisning
2018**

Brottsofferjouren Sverige

Tryckeri: Danagård Litho

Tryckår: 2019

Grafisk form: Yamile Lindgren och Amanda Säfström

Foto: iStockphoto, Shutterstock och
Brottsofferjouren Sverige.

Innehåll

Värdegrund för Brottsofferjouren	2	Våld i nära relation	16	Ny organisationsmodell för ökad kompetens	30
Förbundsordförande och generalsekreterare har ordet	4	Barn som bevittnat våld	18	Brottsofferjouren Sveriges organisation	32
Brottsofferstöd genom ideellt engagemang	6	Brott mot barn och unga	19	Brottsofferjourer i Sverige	34
Stöd till brottsutsatta, vittnen och anhöriga	8	Utbildning och kompetensarbete	20	Underskrifter Årsberättelse 2018	35
Vittnesstöd för alla – över hela landet	13	Till det fria ordets försvar	22	Årsredovisning 2018	37
Telefoncentralen ger första hjälpen	14	Tidningen Brottsoffer	23	Revisionsberättelse	54
Stöd på eget språk	15	Brottsofferjouren påverkar opinionen	24		
		Internationellt samarbete	26		
		Sprider kunskap om brottsoffers situation	28		

Värdegrund för Brottsofferjouren

Brottsofferjouren Sveriges ändamål är att erbjuda och ge medmänskligt stöd, information och praktisk vägledning till brottsutsatta, vittnen och anhöriga. Brottsofferjourens insatser är ett komplement och ett alternativ till myndigheternas stöd. Brottsofferjouren betonar aktiv samverkan med andra organisationer och myndigheter för att kontinuerligt utveckla stödet till brottsutsatta och stärka deras rättigheter.

Brottsofferjourens vision för samhällets brottsofferstöd är att alla som utsatts för brott ska få ett likvärdigt stöd när det gäller att hantera:

- rättsprocessens alla delar, inklusive polisutredning, skydds- och skadestandsfrågor samt försäkringsfrågor.
- psykiska, fysiska, sociala och existentiella konsekvenser av brottet.

Stödinsatserna ska erbjudas skyndsamt och pågå tills den brottsutsatta personens behov är tillgodosett. Med brottsutsatt menas en person som upplever sig eller närstående utsatt för brott, oavsett om polisanmälan gjorts eller inte.

I visionen ingår också rätten till stöd, information och vid behov skydd till människor som bevittnar brott, från inledningen av rättsprocessen till uppföljningen efter. Vittnen ska känna full trygghet att lämna sin berättelse.

Brottsofferjouren vägleds utöver stadgarna med minimikrav av denna värdegrund som beskriver organisationens utgångspunkter och det grundläggande förhållningssätt varje person som är aktiv inom Brottsofferjouren har i arbetet gentemot brottsutsatta, vittnen och anhöriga (stödsökanden) och varandra i organisationen. Dessa grundläggande dokument kompletteras med policyer i olika sakfrågor.

Värdegrunden gäller för all verksamhet i Brotts-

offerjouren såväl i en lokal brottsofferjour som i riksförbundet.

Utgångspunkter

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter är grunden för vårt arbete. Dessa gäller för var och en, oavsett etnisk tillhörighet, hudfärg, kön, språk, religion, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning, politisk uppfattning eller social ställning och fastslår alla människors lika värde och lika rättigheter.

Ledord för personligt förhållningssätt

Följande fyra ord med sina beskrivningar anger de förhållningssätt som varje person som är aktiv inom Brottsofferjouren har i sitt arbete gentemot stödsökande. Motsvarande förhållningssätt kännetecknar också hur vi är mot varandra i Brottsofferjouren och i de externa kontakter som uppdrag inom Brottsofferjouren innebär.

Empatisk

Vi bekräftar den stödsökandes upplevelse utan att ta ställning i sakfrågor genom att:

- respektera olikheter.

”Brottsofferjourens ändamål är att erbjuda och ge medmänskligt stöd, information och praktisk vägledning till brottsutsatta, vittnen och anhöriga.”

- lyssna aktivt.
- vara inkännande.

Engagerad

Vi drivs av en vilja att hjälpa stödsökande att hantera sin situation utan att överta ansvar från den utsatta personen genom att:

- ge information, praktiska råd och stöd.
- erbjuda en lugn och trygg samtalsmiljö.
- vara intresserad av utvecklingen i det lokala samhället och omvärlden i övrigt.

Trovärdig

Vi förmedlar stöd och information utifrån den stödsökandes situation utan att låta våra egna behov och intressen styra genom att:

- använda vår erfarenhet och kunskap.
- så långt som möjligt sätta oss in i den stödsökandes upplevelse.
- respektera den stödsökandes integritet.

Ansvarskännande

Vi tar ansvar för att göra det vi lovat och att det ligger inom vårt uppdrag och den egna förmågan genom att:

- ha god självkännedom.
- vid behov hänvisa stödsökande till andra inom den egna organisationen eller till någon annan ideell organisation.
- vid behov hänvisa stödsökande, exempelvis till socialtjänsten, hälso- och sjukvården eller juridisk expertis. ■

Förbundsordförande och generalsekreterare har ordet

Under 2018 fyllde Brottsofferjouren Sverige (BOJ) 30 år. Verksamheten är skapad av eldsjälar som med sin tid, sitt engagemang och sin vilja att göra skillnad har byggt en verksamhet som årligen hjälper mer än 70 000 medmänniskor. Denna kraft är och kommer vara grundbulten i BOJ. Det som särskiljer oss idag från vad som gällde under uppbyggnadsskedet är den sammanlagda styrkan i vår nuvarande organisation. Ingen lokal jour står ensam utan kan alltid lita på att det när det behövs finns andra jourer samt ett förbund till förfogande när behov av någon anledning uppkommer.

BOJ är idag mer än enskilda individer och jourer. Det är en landsomfattande sammanhållen verksamhet med gemensamma kvalitetsnormer. Ett exempel är verksamheten Stöd på eget språk där den nationella telefoncentralen (TC) har en samordnande funktion och där alla lokala jourer bidrar med stödresurser. Idag kan vi erbjuda stöd på mer än 20 språk.

Inom BOJ ska alla lokala jourer – vilket är centralt – kunna ge ett likvärdigt kvalitativt stöd till alla brottsutsatta, vittnen och anhöriga. Den sammanhållna organisationen BOJ har en viktig funktion att fylla vad gäller kvalitet där minimikrav och stadgar ger en garanti för dem som bidrar till verksamheten och för dem som vi ytterst är till för att stödja – det vill säga brottsutsatta, vittnen och anhöriga. Det ger även en möjlighet till likvärdig kvalitet i hela landet.

Viktiga inslag vad gäller kvaliteten är för alla jourer insatser som kompetenshöjande insatser såsom utbildningar, seminarier, publikationer och diskussioner. Centralt har BOJ satsat mycket på utbildningsfrågan där antalet nationella och regionala utbildningar som erbjuds ökat. En kunskapsportal har tagits fram där digitala utbildningar erbjuds alla

Verksamheten är skapad av eldsjälar som med sin tid, sitt engagemang och vilja att göra skillnad har byggt en verksamhet som årligen hjälper mer än 70 000 medmänniskor

jourer. Under 2018 skapades tre digitala utbildningar och arbetet fortsätter under 2019.

Kommunikationsarbetet har också varit i fokus under 2018. Härigenom har BOJ kunnat synas mer i sociala medier. Vi har även i samarbete med lokala jourer kunnat genomföra en landsomfattande satsning på informationsfilm på bio. Vi har också kunnat ge stöd till lokala jourer i kommunikationsfrågor i högre grad än tidigare.

Samarbetet inom hela BOJs organisation har haft stor betydelse inte minst under 2018 i uppbyggnadsskedet av en ny jour i Östergötland. Där har närliggande lokala jourer bidragit med stödinsatser under uppbyggnadsskedet. TC har fungerat som en länk mellan polisen och det lokala stödet. Genom den har en skyndsam kontakt med den stödsökande och en lokal stödjare nära hemorten möjliggjorts.

I maj 2018 började den nya Dataskyddsförordningen (GDPR) att gälla. Det komplicerade regelverket medförde ett omfattande arbete inom förbundskansliet som lett fram till att det nu finns tydliga riktlinjer hur vi ska behandla personuppgifter inom hela vår verksamhet.

För att vår verksamhet ska kunna utvecklas ytterligare krävs det ökade ekonomiska medel på såväl lokal som på riksnivå. Vad gäller den lokala

delen har många lokala jourer arbetat med denna fråga aktivt och ofta tillsammans med förbundet. Detta har resulterat i höjda bidragsnivåer och ett kraftigt ökat antal samverkansavtal eller IOP (Idéburet offentligt partnerskap) mellan lokal jour och kommun. Dessa ger långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar för verksamheten och en ökad tydlighet om vardera parts åtaganden.

För att kunna ta ytterligare steg i utvecklingen är det viktigt att hämta inspiration från andra. Förbundet har därför valt att öka den internationella samverkan. Genom erfarenhetsutbyte med andra länder skapar vi bättre förutsättningar för brottsofferstödande verksamhet.

BOJ stod 2018 värd för Victim Support Europes årliga konferens där mer än 200 deltagare från 29 länder deltog. Konferensen invigdes av Drottningen och hade mängder av framstående föreläsare från Sverige och andra länder i hela världen. BOJ deltar även i andra internationella sammanhang såsom i nordiska samverkansmöten samt i andra sådana möten i Victim Support Europe regi.

BOJ medverkar också i ett av Victim Support Europes projekt rörande implementeringen av EU:s brottsofferdirektiv. Syftet är att varje land ska undersöka och analysera implementeringen av EU:s brottsofferdirektiv i respektive land.

BOJ inledde under 2018 ett samarbete med Riksidrottsförbundet i samband med deras satsning mot hat, hot och våld inom idrotten. BOJ kommer att vara den stödresurs som Riksidrottsförbundet hänvisar till. Samarbetet kommer att fortsätta under 2019.

BOJ inledde under 2018 ett samarbete med Riksidrottsförbundet i samband med deras satsning mot hat, hot och våld inom idrotten.

För att kunna ta ytterligare steg är det viktigt att hämta inspiration från andra. Förbundet har därför valt att öka den internationella samverkan.

En fortsatt utmaning är att få till stånd en bättre förmedling av brottsutsatta, vittnen och anhöriga från polisen. Inte minst för att förmedlingen sedan 2015 gått ned väsentligt. Vårt fortsatta arbetet kommer förhoppningsvis leda fram till en ökad förmedling från Polisen under 2019.

Vi vill tacka alla medarbetare, förtroendevalda, stödpersoner, vittnesstöd, anställda och andra inom jourerna för ert engagerade och betydelsefulla arbete som görs för att brottsoffer, vittnen och anhöriga ska få ett gott stöd.

Vi vill också tacka alla anställda och volontärer på förbundskansliet för det omfattande arbete som lagts ned.

Ett tack framförs också till myndigheter och andra ideella organisationer som samarbetat med oss under året samt – självfallet – till dem som gett oss bidrag och som därigenom möjliggjort vår verksamhet. ■

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

Fredrik Mellqvist
Tf generalsekreterare

Brottsofferstöd genom ideellt engagemang

Vem som helst kan utsättas för brott. Den som råkar vara på fel ställe vid fel tidpunkt kan bli ett brottsoffer. Att bli utsatt för brott är ofta omskakande och skrämmande. Brottsoffer befinner sig i en utsatt situation samtidigt som de måste orka ta itu med saker som att göra polisanmälan och kräva skadestånd. Att dessutom orka genomföra en rättegång och möta gärningspersonen igen upplever många som tungt. Få människor orkar detta utan stöd. Därför finns Brottsofferjouren.

”När som helst. Vem som helst. Var som helst.”

Ofta upplever den som utsatts för brott att han eller hon förlorat kontrollen över sitt liv – då behövs någon som lyssnar och bekräftar det man varit med om. Det kan bli ett samtal eller många. Stödpersonerna, som har tystnadslöfte, kan ge den utsatte medmänskligt stöd och

många praktiska råd. Det kan också vara skönt att få hjälp med myndighetskontakter och information om rätten till skadestånd och brottsskadeersättning.

Stödpersonerna ger stöd genom hela rättsprocessen och utbildade vittnesstöd ger information och stöd i samband med rättegången. Brottet behöver inte vara polisanmält, stödet är kostnadsfritt och den brottsutsatte kan vara anonym.

73 lokala jourer

Brottsofferjouren är en riksorganisation som samlar landets lokala brottsofferjourer. De lokala brottsofferjourerna är självständiga och beslutar om sin egen verksamhet inom ramen för de fastställda stadgarna för Brottsofferjouren Sverige och stadgar för lokala brottsofferföreningar samt utifrån de minimikrav som upprättats.

Det är de lokala brottsofferjourerna som genomför de konkreta stöd- och hjälpinsatserna till brottsoffer, vittnen och anhöriga.

Insatserna utförs till största delen av ideella krafter. Vid årets början var 77 lokala brottsofferjourer medlemmar i Brottsofferjouren Sverige och vid årets slut var 73 lokala brottsofferjourer medlemmar, se sid 34. Den främsta anledningen till minskningen är att lokala brottsofferjourer har gått samman till en större enhet, vilket är ett led i den organisatoriska förändringen i förbundet.

Vid årets slut var 5 786 personer registrerade som medlemmar i landets brottsofferjourer. Till det kan tilläggas antalet aktiva i varje journals föreningsstyrelse.

Stöd till vittnen

Vittnesstödsverksamheterna rapporterar varje år in nedlagd tid till Brottsoffermyndigheten som sammanställer statistiken.

Under året arbetade vittnesstöden 22 225 timmar i domstol. Övrig arbetad tid uppgick till 1 721 timmar.

Dessutom rapporterades 3 194 timmar in för resor och spiltid. ■

Brottsofferjouren erbjuder

- Medmänskligt stöd av någon som lyssnar och förstår.
- Information om polisanmälan, rättsprocess och ersättning.
- Stöd vid eventuell rättegång.
- Hjälp i kontakt med myndigheter och försäkringsbolag.

Stöd till brottsutsatta, vittnen och anhöriga

Statistiken beskriver vår verksamhet

Brottsofferjouren Sverige samlar in och sammanställer varje år statistik för den brottsofferstödjande delen av verksamheten inrapporterad av de lokala jourerna. Statistiksystemet bygger på att jourerna antecknar tio grunduppgifter om varje stödsökande de haft kontakt med: bostadskommun, kön, åldersgrupp, brottstyp, om polisanmälan är gjord eller inte, vilken typ av stödsökande det handlar om (brottsoffer, anhörig eller vittne), vem som först tog kontakt med Brottsofferjouren (polisen, stödsökanden själv eller annan) samt särskilda omständigheter. Vi antecknar också vad Brottsofferjouren gjort för de stödsökande genom att räkna antal kontakter och antal åtgärder för varje ärende.

Stöd hos Brottsofferjouren

Under 2018 genomförde de 73 aktiva brottsofferjourerna i Sverige sammanlagt 86 556 kontakter och åtgärder inom ramen för 29 493 ärenden i den brottsofferstödjande delen av verksamheten. Tillsammans med vittnesstödsverksamheten har Brottsofferjouren totalt givit stöd till 67 984 personer.

I de allra flesta fall kontaktar

67 984

personer hade kontakt med Brottsofferjouren under 2018.

polisen Brottsofferjouren efter att målsäganden i samband med en polisanmälan tackat ja till en kontakt med oss. 78 procent av kontakterna har initierats på detta sätt.

17 procent kontaktade jouren på egen hand och 5 procent förmedlades av annan instans (exempelvis socialtjänsten, skolkurator eller sjukvården). Även en stor del av de som själva kontaktar Brottsofferjouren har fått information om oss från polisen vid anmälan.

I princip alla stödsökande, 95 procent, är direkt brottsutsatta. Fyra procent är anhöriga till brottsoffer. Totalt 56 anhöriga till gärningspersoner fick också stöd av Brottsofferjouren under 2018.

Vittnen får i huvudsak stöd av vittnesstödsverksamheten vid landets tingsrätter i samband med rättegången, läs mer på sid 13.

Kontakter och åtgärder

Tillsammans tog jourerna 45 158 kontakter och vidtog 41 398

åtgärder under 2018. Varje hjälpsökande fick i genomsnitt 2,9 kontakter + åtgärder, eller 1,53 kontakter och 1,40 åtgärder. Anteckningar om kontakter och åtgärder finns för 98,4 procent av de registrerade ärendena.

Ärendeförmedling till Brottsofferjouren

För att få en bild av hur polisens förmedling ser ut över landet jämför Brottsofferjouren Sverige varje år jourernas ärendemängd med Brottsförebyggande rådets statistik över polisanmälade brott och räknar ut den så kallade förmedlingsprocenten.

I beräkningsgrunden ingår alla kapitel under Brottsbalken, eftersom de innehåller brott där det kan finnas en enskild drabbad person. Av de specialrättsliga författningarna ingår endast lagen om kontaktförbud.

Om förmedlingen av ärenden vore konsekvent och jämn över hela landet skulle lika stor andel brottsutsatta nå alla jourer. Istället har det visat sig att förmedlingsprocenten skiljer sig kraftigt åt inte bara mellan polisregionerna och län för län utan även mellan enskilda jourer i samma län.

Under 2018 blev 2,4 procent av alla anmälda brott under Brottsbalken samt lagen om kontaktförbud ett ärende hos

Brottsofferjouren. Det är en liten ökning från föregående verksamhetsår då förmedlingsprocenten var 2,25 procent.

Förmedlingsprocenten har under de sista åren minskat stadigt – 2018 är första året då vi åter ser en ökning i jämförelse med föregående år. Det är dock långt kvar till normala förmedlingsnivåer - om man jämför med år 2014, vilket var det sista verksamhetsåret före polisens omorganisation, har direktförmedlingen från polis till Brottsofferjouren minskat med 35 procent.

Kön

Det är fler kvinnor än män som får hjälp hos Brottsofferjouren. Könsfördelningen för hjälpsö-

kande är omkring 63 procent kvinnor, 37 procent män.

Kön	Antal
Män	10 837
Kvinnor	18 656
Totalsumma	29 493

Det finns flera alternativa förklaringar: antingen är det så att män i högre utsträckning än tidigare tackar nej till kontakt med Brottsofferjouren när de anmäler ett brott. Det kan också vara så att vid en minskad ärendeförmedling från polisen där färre personer än tidigare får frågan om stöd, att man omedvetet prioriterar kvinnliga målsägande av någon anledning.

Åldersgrupp

Brottsofferjourens statistik delar

in hjälpsökande i fem olika åldersgrupper, barn 0-11 år, ungdomar 12-17 år, unga vuxna 18-25 år, vuxna 26-64 år och äldre 65+.

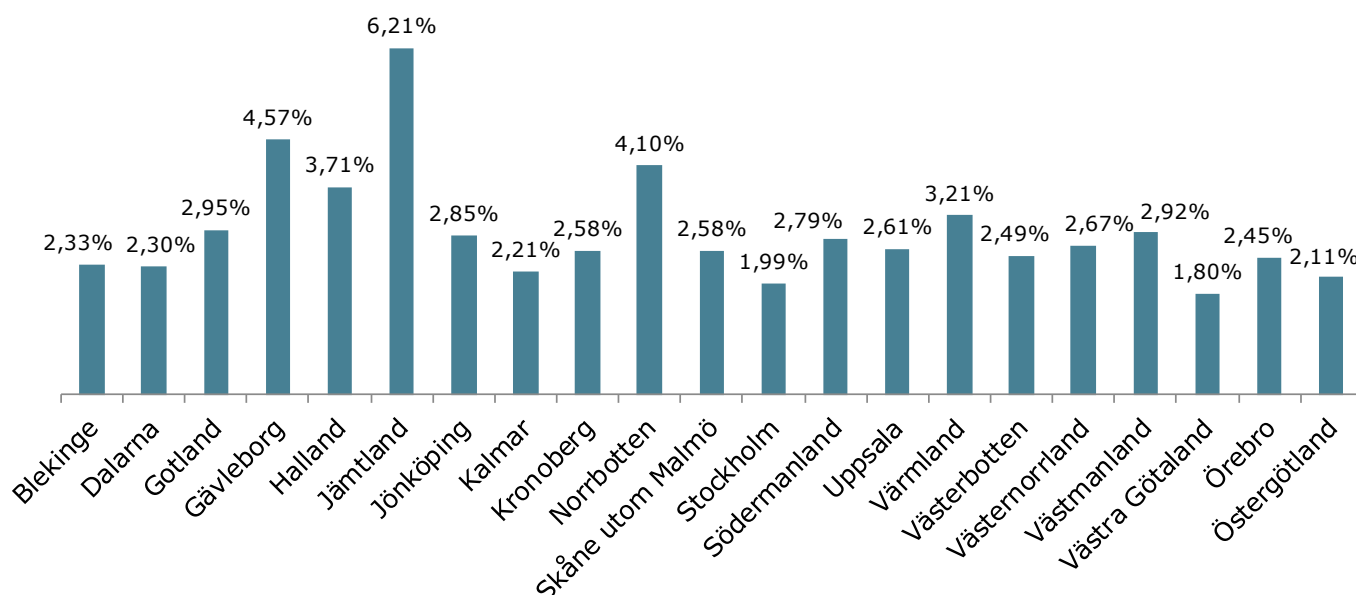
Det största åldersspannet, 26-64 år, är av naturliga skäl också den grupp där de flesta hjälpsökande för Brottsofferjouren återfinns.

Åldersgrupp	Antal
0-11 år	131
12-17 år	1 277
18-25 år	4 647
26-64 år	20 754
65+ år	2 684
Totalsumma	29 493

Vi kan se att mängden kontakter i genomsnitt är aningen högre för grupperna 0-11, 12-17 och 65+ och att mängden åtgärder är lägre för grupperna 0-11 och 65+.

Genomsnittlig förmedlingsprocent länsvis 2018

Under 2018 blev 2,4 procent av alla anmälda brott under Brottsbalken samt lagen om kontaktförbud ett ärende hos Brottsofferjouren. Diagrammet visar fördelningen länsvis.

Brottstyper

De vanligaste brottstyperna för dem som haft kontakt med Brottsofferjouren är misshandel, olaga hot, ofredande och stölder. Dessa brottstyper utgör tillsammans 61,5 procent av den totala ärendemängden.

En analys av jourernas anteckningar om kontakter och åtgärder för varje ärende gör att vi nu kan få en fingervisning om vilken typ av ärenden som kräver mer kontakter och åtgärder av våra stödpersoner.

Hjälpsökande som varit med om dödligt våld, mordförsök, människorov, våldtäkt, grov

kvinnofridskränkning, övriga sexualbrott och olaga förföljelse ligger i den högre änden av skalan vad gäller mängden kontakter och åtgärder. Brottsom fickstölder, skadegörelse och trafikbrott ligger i botten av listan och kräver i genomsnitt inte lika många kontakter och åtgärder.

Analys av inrapporterad nedlagd tid per hjälpsökande från de 42 jourer som valde att anteckna det under 2018 visar samma sak: ärenden där hjälpsökanden varit med om allvarliga brott kräver mer tid för stöd hos Brottsofferjouren.

Ärenden utan polisanmälan

De allra flesta hjälpsökande har polisanmält brottet före första kontakt med Brottsofferjouren. 96 procent har polisanmält eller ska göra det. 1,75 procent eller 516 personer har svarat nej på frågan om brottet polisanmälts.

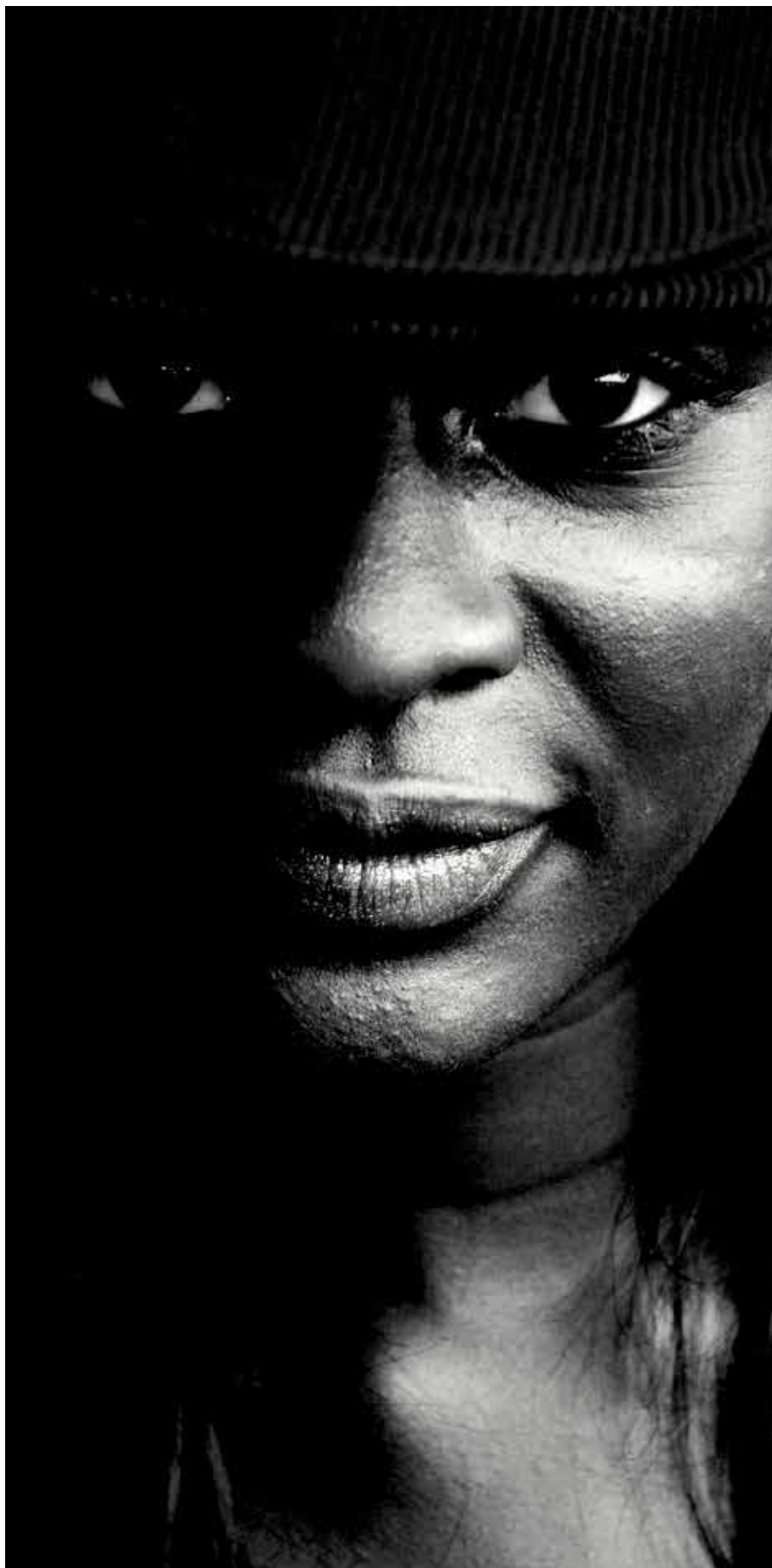
Jämför man med den genomsnittliga mängden åtgärder för kvinnor respektive män i allmänhet är åtgärdsinsatserna färre för gruppen som inte polisanmält. Men mängden kontakter med Brottsofferjouren är högre – för kvinnor mycket högre – om man inte polisanmält. Hela gruppen

”De vanligaste brottstyperna för dem som haft kontakt med Brottsofferjouren är misshandel, olaga hot, ofredande och stölder. ”

kvinnliga hjälpsökande hade 1,61 kontakter i genomsnitt – gruppen kvinnor som inte polisanmält har 1,96 kontakter i genomsnitt.

Analys av inrapporterad tid från de 42 jourer som valde att anteckna det under 2018 visar också att ärenden där hjälpsökanden inte polisanmält tar mycket längre tid i anspråk för stödpersonerna än ett vanligt ärende.

Av de som inte polisanmält är 78 procent kvinnor. De vanligaste brotten de drabbats av är misshandel, olaga hot och ofredande. 59 personer har uppgivit att de varit med om sexualbrott som inte polisanmälts, 28 av

Kvinnor utgör 63 procent av de hjälpsökande. De flesta har varit med om misshandel, olaga hot, ofredande och stölder. Av de som söker hjälp efter grov (kvinno)-fridskränkning, sexualbrott, olaga förföljelse och överträdelse av kontaktförbud är en stor majoritet kvinnor.

Män utgör 37 procent av de hjälpsökande. De flesta män som har kontakt med Brottsofferjouren har varit med om misshandel, olaga hot, ofredande och rån. Mordförsök och rån är två brottstyper där män är tydligt överrepresenterade i vår statistik.

Vuxna Personer i åldersgruppen 26–64 år söker hjälp i första hand för misshandel, olaga hot, ofredande och stöld. 36 procent av de hjälpsökande vuxna är män, 64 procent är kvinnor.

Unga vuxna Personer i åldrarna 18-25 söker hjälp för framför allt misshandel, olaga hot och ofredande. 40 procent av unga vuxna hjälpsökande är män, 60 procent är kvinnor. Unga män har främst varit utsatta för misshandel, olaga hot och rån. Även för unga kvinnor är det vanligaste brottet misshandel följt av olaga hot, ofredande och våldtäkt. Vad gäller utsatthet för sexualbrott är det en klar överrepresentation för unga kvinnor. 29 procent av dem som söker hjälp för sexualbrott är kvinnor mellan 18-25 år.

Äldre Personer i gruppen 65 år och uppåt söker sig till Brottsofferjouren för brott som stöld, misshandel, ofredande och inbrott. Ingen av de andra åldersgrupperna har stöld och väskryckning bland de tre vanligaste brotten, men för äldregruppen är det mer än dubbelt så vanligt som någon annan brottstyp. 33 procent av de hjälpsökande äldre är män, 67 procent är kvinnor.

Ungdomar Ungdomar i åldrarna 12-17 har i första hand kontakt med Brottsofferjouren efter att ha varit med om misshandel och olaga hot. 46 procent av de hjälpsökande i gruppen ungdomar är pojkar, 54 procent är flickor. Andelen manliga hjälpsökande är alltså högre i den här gruppen än för andra åldersgrupper. Pojkar i åldern 12-17 har främst varit utsatta för misshandel, rån och olaga hot. Även för flickor 12-17 var det vanligaste brottet misshandel följt av olaga hot, övriga sexualbrott (däri ingår sexuellt ofredande, grooming m.m.), våldtäkt och ofredande. Läger man samman alla typer av sexualbrott är det den vanligaste typen av brott för flickor i åldrarna 12-17.

Barn Personer under 12 år som har förmedlats till Brottsofferjouren har främst varit med om misshandel, olaga hot och ofredande. Pojkar utgör 40 procent och flickor 60 procent av hjälpsökanden i den här gruppen. En del av barnen (31 procent) får hjälp som anhöriga till brottsoffer. De flesta jourer har sedan länge statistikfört barn som bevittnat våld i hemmet inte som anhöriga utan som brottsoffer i sin egen rätt. Från och med 2017 är det förhållningssättet en uttalad del av Brottsofferjourens statistikföring. En del jourer väljer aktivt att helt eller delvis överlåta stöd åt barn till socialtjänst, BUP eller andra ideella organisationer. 54 av jourerna har rapporterat kontakt med mellan ett och 9 barn under 2018. Övriga 19 jourer har inte haft någon enda kontakt i åldersgruppen.

Mer statistik från Brottsofferjouren för år 2018 hittar du på:
www.brottsofferjouren.se/om-oss/statistik

Vittnesstöd för alla – över hela landet

Många brottsoffer och vittnen till brott känner sig osäkra på hur en rättegång går till. För många brottsoffer är det första gången de kommer till en domstol.

Idén bakom vittnesstöd är att målsägande och vittnen ska känna sig trygga och omhändertagna. Vittnesstödet uppgift är att hjälpa vittnen och målsägande i samband med rättegången.

Startades i Växjö

Den första vittnesstödsverksamheten i Sverige startades av Brottsofferjouren i Växjö 1995. Syftet var att ge målsägande och vittnen information och hjälp så att de skulle känna sig mer trygga under rättegången. I dag finns vittnesstödsverksamhet vid landets alla tingsrätter och hovrätter.

Brottsofferjouren bedriver vittnesstödsverksamhet vid 51 domstolar (tingsrätter och kansliorter) över hela Sverige. Vid fyra tingsrätter drivs vittnesstödet av andra aktörer. Det finns också vittnesstödjare tillgängliga vid behov vid de fem hovrätterna. 41 olika brottsofferjourer bedriver vittnesstödsverksamhet.

Statistikföringen för vittnesstödsverksamheten är framtagen i samverkan mellan Brottsofferjouren och Brottsoffermyndigheten. Statistikinsamlingen administreras sedan ett antal år av Brottsoffermyndigheten. När

uppgifterna är inlämnade sänds en sammanställning i tabellform till Brottsofferjouren Sverige för vidare sammanställning.

38 491 personer fick stöd

Under 2018 fick sammanlagt 38 491 personer stöd av brottsofferjourernas vittnesstöd. Majoriteten, 38 391 personer gavs stöd på tingsrätterna. Totalt 100 personer fick stöd på någon av landets hovrätter.

Vittnesstöden ger stöd till både målsägande och vittnen. 56 procent av dem som får stöd är vittnen, 19 procent är målsägande och 6 procent tilltalade. Även anhöriga och vänner som följt med till domstolen får stöd av vittnesstödsverksamheten. Gruppen anhöriga utgör ungefär 19 procent av dem vittnesstöden möter.

Könsfördelningen bland dem som får stöd inom vittnesstödsverksamheten är relativt jämn. I

både grupperna vittnen och målsägande är 47 procent kvinnor och 51 procent män, 2 procent andra.

Skapar trygghet

Vittnesstödsarbetet består oftast (i 78 procent av fallen) av en kontakt inför huvudförhandling där vittnesstödjaren ger svar på frågor, förklarar hur en rättegång går till och är ett stöd för den som är orolig eller nervös för att delta i rättegången. Målet med samtalet är att de som ska delta i huvudförhandling ska känna sig trygga i vad som förväntas av dem och vad som kommer att hända under rättegången.

I 4 procent av fallen närvarar vittnesstödet i rättsalen efter begäran för den stödsökande.

Uppföljande kontakt

Förutom kontakten inför domstolsförhandlingarna i tings- och hovrätter hade vittnesstöden också 3 507 uppföljande kontakter med dem som så önskade efter förhandlingarna.

Vittnesstöden närvarade också vid 2 026 förhandlingar som stöd på begäran från målsägande och vittnen.

Vittnesstöden höll även under året i 5 591 informationstillfällen, exempelvis för skolklasser och andra grupper som besökte tingsrätter. ■

38 491

personer hade kontakt med Brottsofferjourens vittnesstöd under 2018. De flesta gavs stöd på tingsrätterna.

Telefoncentralen ger första hjälpen

Genom Brottsofferjourens Telefoncentral får brottsoffer, vittnen och anhöriga snabbt och enkelt kontakt med Brottsofferjouren. Stödsökande når Telefoncentralen via direktnumret 0200-21 20 19.

Lokala brottsofferjourer kan också vidarekoppla sin telefon till Telefoncentralen när de inte själva har möjlighet att besvara samtal.

Ger en första hjälp

Medarbetarna på Telefoncentralen ger de inringande en första hjälp genom att svara på frågor och ge information, till exempel om rättsprocessen och vägar till ersättning. Alla inringande erbjuds fortsatt stöd från en stödperson i en lokal brottsofferjour.

Under hösten 2018 har Brottsofferjouren Örebro och Värmland har svarat för en del av bemanningen.

8 930 kontakter

Under 2018 hade Brottsofferjourens telefoncentral totalt 8 930 kontakter via telefon och e-post. Det är en ökning jämfört med 2017 då antalet kontakter var 8 608. Ökningen kan helt förklaras av att Brottsoffersvar på nätet och framför allt Stöd på eget språk haft en större ärendemängd under 2018.

Utöver de 8 930 kontakterna har Telefoncentralen också haft 698 ärendena som inkommit via polisarende@boj.se som en del av överenskommelsen med polisen i Östergötland om ärendeförmedling till deras område under 2018.

Av dem som kontaktade Telefoncentralen under 2018 var 7 273 direkt stödsökande – det vill säga brottsutsatta, vittnen, anhöriga eller ombud. 64 procent var kvinnor och 36 procent män.

Huvuddelen av de stödsökande (78 procent) var 26–64 år, 1 procent var barn 0–11 år, 2 procent var barn och unga 12–17 år, 9 procent unga vuxna 18–25 år och 10 procent äldre över 65 år.

De tre vanligaste brotten som de stödsökande angivit är misshandel (1 297 kontakter), olaga hot (779 kontakter) och ofredande (511 kontakter). Därefter följer ekonomiska brott som exempel-

vis bedrägeri och förskingring (479 kontakter), inbrott (256 kontakter) och rån (274 kontakter).

Brottsoffersvar på nätet

Under 2018 har 360 personer tagit kontakt med Telefoncentralen via Brottsoffersvar på nätet, ett kontaktformulär som finns på www.brottsofferjouren.se. Antalet visar på en avsevärd ökning från 2017 då 286 personer tog kontakt.

Av 2018 års kontakter var huvuddelen (322 av 360 kontakter) direkt stödsökande – det vill säga brottsutsatta, vittnen, anhöriga eller ombud.

Fler unga tar nätkontakt

Av frågeställarna var 69 procent kvinnor och 31 procent män. Huvuddelen av de stödsökande (81 procent) var mellan 26 och 64 år, 3 procent var barn och unga 12–17 år, 14 procent unga vuxna mellan 18–25 år och 2 procent äldre personer över 65 år. Vi kan notera att en större andel av de stödsökande är unga personer under 25 år än de inringande via telefonlinjen.

Den vanligaste brottstypen var misshandel (64 kontakter), följt av olaga hot (44 kontakter), ekonomiska brott (32 kontakter) och ofredande (30 kontakter). ■

8 930

kontakter hade Telefoncentralen via telefon och e-post under 2018.

Stöd på eget språk

Att samtala om svåra upplevelser och få möjlighet att beskriva sina känslor och reaktioner på sitt modersmål är viktigt för många brottsoffer.

Därför driver Brottsofferjouren verksamheten Stöd på eget språk där brottsutsatta under 2018 fått stöd på 36 olika språk förutom svenska och engelska. Stöd på eget språk samordnas inom Brottsofferjourens Telefoncentral som har utbildade volontärer med särskild språkkompetens. Stödet ges via telefon.

705 kontakter

Under 2018 fick 705 personer stöd på eget språk. Det är väsentligt fler personer än 2017 då antalet var 556. Det är således en stabil verksamhet som Brottsofferjouren Sverige byggt upp. 82 procent av de stödsökande var 26–64 år, 2 procent var barn och unga 12–17 år, 14 procent unga vuxna 18–25 år och 1 procent äldre personer över 65 år.

De tre vanligaste brotten som de stödsökande utsatts för är misshandel (189 kontakter), olaga hot (174) och ofredande (63).

Arabiska vanligast

Det vanligaste språket är arabiska (372 stödsökande), följt av persiska (73), dari (46), engelska (46), polska (22), somali (18).

Till skillnad från Brottsofferjourens andra verksamhetsgre-

”Att få beskriva känslor och reaktioner på sitt modersmål är viktigt för många brottsoffer.”

nar är könsfördelningen jämn. 1 procentenhet fler kvinnor än män sökte stöd på eget språk.

Samarbete med lokala brottsofferjourer

Samarbetet med lokala brottsofferjourer kring Stöd på eget språk är viktigt. På så vis kan den

språkkompetens som finns inom hela vår organisation tas tillvara och brottsutsatta kan få stöd på ännu fler språk. Bland annat har Brottsofferjourens Telefoncentral ett väl upparbetat samarbete med jourerna i Västerort, Växjö, Södra Halland och Uppsala. Flera andra jourer hjälper också till. ■

Våld i nära relation

Brottsofferjouren Sverige har under 2018 drivit verksamheten inom våld i nära relation med medel från Socialstyrelsen. Syftet med verksamheten är att stärka och utveckla brottsofferjourernas stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat/upplevt våld i nära relation. För verksamhetsåret 2018 beviljade Socialstyrelsen 5 miljoner kronor, vilket är samma summa som 2017.

Kvalitetssäkring

Under 2017 genomfördes ett pilotprojekt med en brukarundersökning bland unga vid vittnesstödsverksamhet. Projektledaren för kvalitetsutveckling arbetade tillsammans med verksamhetsutvecklare för barn och unga.

Erfarenheterna utifrån denna metod kommer att bli en del i det fortsatta arbetet med en brukarundersökning för verksamheten inom våld i nära relation samt övrig verksamhet för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Arbetet med brukarundersökning har fortsatt under 2018.

Utbildningsmaterial våld i nära relation

Brottsofferjouren Sverige har under 2018 tack vare medlen från Socialstyrelsen tagit fram en webbutbildning om våld i äldres relationer.

Brottsofferjouren Sverige har även påbörjat ett utbildningsmaterial i form av en bok "Våldet går inte i pension. En bok om

våld i äldres nära relationer." som även innehåller förslag på upplägg för en studiecirkel. En referensgrupp med personer från skiftande yrkesprofessioner samt lokala brottsofferjourer har medverkat för att få ett heltäckande kunskapsinnehåll i boken. Arbetet med boken fortsätter under 2019 då boken beräknas vara klar.

Även en webbutbildning om hedersrelaterat våld och förtryck har under 2018 påbörjats, och beräknas vara klar under våren 2019.

Tillsammans med RFSLs stödmottagning (tidigare RFSL Brottsofferjour) och Unizon har Brottsofferjouren Sverige anordnat en utbildningsdag i syfte att lära ut grundkompetens till jourerna om HBTQ.

Samverkanskonferens i Norrköping

Brottsofferjouren Sverige har, som tidigare år, anordnat ett

"Brottsofferjouren har påbörjat ett utbildningsmaterial i bokform om våld i äldres nära relationer med budskapet att våldet inte går i pension."

endagsseminarium med fokus på våld i nära relation och förbättrad samverkan. Detta har genomförts på olika platser i landet genom åren och varit mycket uppskattat. Målgruppen är polis, socialtjänst, lokala brottsofferjourer samt hälso- och sjukvård.

65 deltagare samlades i Norrköping den 11 december och lyssnade på föreläsare. Efter föreläsningarna samlades deltagarna i mindre grupper utifrån var de geografiskt arbetade för att diskutera hur de kunde förbättra samverkan mellan polis, socialtjänst, lokala brottsofferjourer samt hälso- och sjukvård.

Temakonferenser om våld i nära relation

Två tvådagars temakonferenser om våld i nära relation har genomförts i Solna. Målgruppen omfattar alla som är verksamma inom lokala brottsofferjourer: samordnare, stödpersoner, vittnesstödjare, ordföranden och andra förtroendevalda.

46 deltagare medverkade i Solna den 28-29 september och 65 deltagare 9-10 november.

Konferenserna inriktade sig även i år på samtalsmetodiken Motiverande samtal (MI) på grund av mycket stort intresse. Även seminarier om våld i äldres nära relationer, sambandet mellan våld mot djur och våld mot människor samt hedersrelaterat våld och förtryck var mycket uppskattade av deltagarna.

Kompetensutbyte

Ett nationellt kunskaps- och erfarenhetsmässigt kompetensutbyte inom våld i nära relation har skett genom att ansvarig verksamhetsutvecklare har deltagit i olika referensgrupper och remissinstanser.

Brottsofferjouren Sverige har deltagit i Statens Offentliga Utredningar, SOU, inom kvinnofridsområdet samt i Socialstyrelsens, Brottsoffermyndighetens, Jämställdhetsmyndighetens och NCK:s referensgrupper.

Nationella aktiviteter

Andra aktiviteter som har genomförts inom verksamheten våld i nära relation under 2018 är:

- Minnesgala för hedersmördade Fadime på Berns den 20 januari 2018 tillsammans med flera olika ideella organisationer och Riksorganisationen Glöm Aldrig Pela och Fadime, GAPF, som huvudarrangör. Brottsofferjouren Sverige deltog med bokbord.
- Deltagande på internationellt

seminarium i Riksdagen den 22 januari 2018 för politiker och särskilt inbjudna om hedersrelaterat våld och förtryck till minne av hedersmördade Fadime. Ett arrangemang med GAPF som huvudarrangör i samverkan med bland andra Brottsofferjouren.

Almedalen

Under Almedalsveckan arrangerade Brottsofferjourens Sverige två fullsatta seminarier på temat Våld i nära relation, och ett ➔

fullsatt seminarium på temat hat och demokratibrott. Läs mer på sid 24.

Stöd till lokala brottsofferjourer

Till exempel har Brottsofferjouren Sverige stöttat Strömstads jour att visa dokumentärfilmen "Say Something". Tillsammans med kommunen i Strömstad visades "Say Something" som

diskussionsunderlag för hur man kan arbeta med barn som bevittnat våld. Till Strömstad kom det 40 personer.

Medel har också använts för att samordna och möjliggöra att reklamfilmen "Min kille har många smeknamn på mig" har kunnat visas även under 2018 på biografier i över 20 städer.

Jourerna sökte även själva medel från Brottsofferfonden.

Dessutom har stöd getts per telefon och mejl till lokala brottsofferjourer som rör frågor och problematik kring våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Lokala brottsofferjourer har också tagit kontakt för stöd från förbundskansliet kring ansökningar för projektmedel inom kvinnofridsområdet under 2018. ■

Barn som bevittnat våld/upplevt våld

Inom verksamheten våld i nära relation inom Brottsofferjouren Sverige inleddes 2014 ett samarbetsprojekt, Initiativet SE BARNEN, med produktionsbolaget Film and Tell samt Rädda Barnen, Unizon, Psykologförbundet, Ersta Diakoni, Erikastiftelsen, Gålöstiftelsen och Svenska Kyrkan (Sofia Församling).

Målet var att ta fram två dokumentärfilmer som skildrar hur barn påverkas av att leva med våld i nära relation. 2015 hade den första dokumentärfilmen "My life my lesson" biopremiär och under 2016 visades den andra filmen "Say Something" för första gången.

Bägge filmerna har visats flitigt i hela Sverige och i många andra länder. Filmerna har vunnit varsitt prestigefyllt tv-pris, Kristallen, två år i rad.

Fokus på barnens situation

Filmerna följer två unga tjejer som har vuxit upp med våld, i båda fallen har deras styvpappor slagit deras mammor. "My life my lesson" fokuserar på relationen mellan barnet och förövaren och hur det är när ett barn tvingas vittna mot sin egen förälder. "Say Something" fokuserar på relationen mellan barnet och den våldsutsatta föräldern och livet efter våldet.

Två kortversioner av filmerna på 20 minuter vardera och ett nytt diskussionsmaterial har tagits fram för att möjliggöra även kortare visningar. Under 2018 har Initiativet SE BARNEN, fortsatt sitt arbete genom Film and Tell, som bland annat driver frågan om målsägandestatus för barn som bevittnat/upplevt våld i nära relation. ■

Brott mot barn och unga

Barn och unga klassas av Socialstyrelsen som en extra sårbar grupp. Det innebär att de löper större risk att utsättas för brott och att konsekvenserna riskerar att bli större. Efter utsatthet kan de också ha svårt att använda de sociala, ekonomiska och politiska resurser som finns i deras närhet.

Brottsofferjouren Sveriges verksamhetsutvecklare inom området barn och unga har under året arbetat för att vidareutveckla och kvalitetssäkra Brottsofferjourens stöd till barn och unga.

Handbok för stöd

Under året har en handbok tagits fram för att ge Sveri-

ges lokala brottsofferjourer en grund att utgå från i stödet till barn och unga brottsoffer, vittnen och anhöriga. Innehållet i handboken grundar sig dels på forskning och rapporter från myndigheter och organisationer och dels på Brottsofferjourens egna jourers gedigna erfarenhet. I handboken beskrivs vilket stöd barn och unga kan behöva efter brott och hur Brottsofferjourens stöd till målgruppen kan se ut.

Lokala jourer delaktiga

I januari 2018 träffades 30 representanter från 16 brottsofferjourer och arbetade vidare med

det stöd Brottsofferjouren ska erbjuda. Under två dagar bidrog deltagarna med tankar, inspel, förbättringar och tillägg till handboken kring hur vårt stödarbete ska se ut. Under 2018 läste några av deltagarna från konferensen texten till handboken och kom med ytterligare inspel.

Föreläsningar

Under året har besök i lokala jourer och föreläsningar varit en del av verksamhetsutvecklarens arbete på området. En viktig del i samband med besök har också varit att sprida och implementera handboken för samtal med barn och unga. ■

Utbildning och kompetensutveckling

Brottsofferjouren arrangerar utbildningar och konferenser för att inspirera och öka kompetensen hos våra förtroendevalda, anställda och volontärer. Utbildningar är ett viktigt sätt att stärka verksamhetens utveckling. Utbildning är ett viktigt tillfälle för Brottsofferjouren lokalt att:

- förmedla adekvat kunskap till volontären.
- säkerställa kvaliteten i verksamheterna.
- hjälpa volontären att sätta sig in i Brottsofferjourens värdegrund.
- pröva volontärens lämplighet för sitt uppdrag.

För att stärka jourernas möjlighet till ovanstående punkter har Brottsofferjouren Sverige under verksamhetsåret 2018 genomfört en utökad satsning på området utbildning och kompetensutveckling för nyckelpersoner i de lokala jourerna. Ett utbildningsråd med utbildningsansvariga från tio lokala jourer med spridning över hela landet har bildats. Rådet uppgift är att vara ambassadörer för utbildning och ge stöd lokalt för att utbildning av hög kvalitet skall kunna genomföras över hela landet. Rådet kommer även med synpunkter på de webbkurser som produceras och på vad som behövs lokalt i jourerna.

Under 2018 har 289 personer

Webbaserad utbildning

I maj lanserades Brottsofferjouren Sveriges kunskapsportal med egna webbkurser: kunskapsportalen.brottsofferjouren.se. De kurser som blev tillgängliga för alla medlemmar under 2018 var:

- **Introduktion till Brottsofferjouren.** En webbkurs för nya medlemmar och medarbetare.
- **Våldet går inte i pension.** En fördjupningskurs om våld i äldres nära relationer.
- **Demokratibrott.** En webbkurs i syfte att ge ett gott stöd till utsatta.

Under 2018 inleddes arbetet med en webbkurs om hedersrelaterat våld och förtryck samt om samtalsmetodik vid demokratibrott.

deltagit vid Brottsofferjouren Sveriges utbildningstillfällen. Följande konferenser och utbildningar har anordnats:

Internationella Brottsofferdagen 22 februari

Internationella Brottsofferdagen arrangeras varje år den 22 februari. Dagen uppmärksammas av lokala brottsofferjourer över hela landet. I Stockholm arrangerar, sedan flera år tillbaka, Brottsoffermyndigheten tillsammans med flera ideella organisationer – bland annat Brottsofferjouren Sverige – Internationella Brottsofferdagen genom en temadag på

Norra Latin i Stockholm. Brottsofferjouren Sverige deltog även med informationsbord.

Samordnarkonferens 19-20 mars

Konferens för lokalt anställda och ideella samordnare av stödverksamhet samt vittnesstöd. Totalt deltog 68 personer från 29 jourer. Ur innehållet: Kriminalitet inom idrotten (Lena Sahlin, Riksidrottsförbundet), Vad är demokratibrott? (Jeanette Gustafsdotter VD Tidningsutgivarna, Eva Sund, kommissarie grundläggande rättigheter, NOA Polisen och Gunilla Kindstrand,

ordförande i Konstnärsnämnden). Att leda andra i arbete (Cecilia Zaidig, ledarskapskonsult och ledarutbildare samt Anna Birgersson Dahlberg, chef sedan 20 år).

Utbildningsdag om demokratibrott 14 april

68 stödpersoner från 17 jourer deltog vid en utbildningsdag på Moderna Museet. Syftet var att skapa en djup kunskap om vad demokratibrott är och vad utsatta behöver för stöd. Dagen arrangerades i samverkan med Moderna Museet och Konstnärsnämnden.

Introduktionsdag för nya samordnare och ordförande

22 personer deltog vid den årliga introduktionsdagen för nya samordnare och nya ordförande

Frida Wheldon, projektledare Orädd demokrati, Victim Support Asia och sakkunnig FN var en av föreläsarena under Ordförandekonferensen.

den 20 september. Syftet var att lyfta samspelet mellan den lokala brottsofferjouren och Brottsofferjouren Sverige. Frågor som

togs upp var Brottsofferjourens verksamhetsmål, värderingar och vilken hjälp och service förbundskansliet kan ge. →

Utbildningsmaterial 2018

Förutom de beskrivna webbkurserna kunde följande utbildningsmaterial erbjudas:

- "Det ingen vill se. En bok om våld i samkönade parrelationer" (2010, reviderad 2016)
- "Föreningshandbok för brottsofferjourer" (2006)
- "Handbok för samordnare" (2012)
- "Handbok för stödpersoner & vittnesstöd" (2007, reviderad upplaga 2015)
- "Leva sitt liv – en bok om hedersrelaterat våld och förtryck" (2017)
- "Närhet som gör ont. Om våld mot närstående" (2003, reviderad upplaga 2010)
- "Samtal & möten i frivilligt socialt arbete. En handbok för stödpersoner", Gothia förlag i samarbete med Brottsofferjourernas Riksförbund (2011)
- "Skyddsnät. En metodbok för att informera om rättigheter och diskutera brottsutsatthet med ungdomar" samt "Pass 1 & 2" (2012)
- "Trygghet som saknas. Om våld och övergrepp mot äldre" (2006)
- "Unga brottsoffer & vittnen. Om utsatthet & stöd" (2008)
- "Våldsamt osynligt. En bok om brottsutsatthet och funktionsnedsättning" (2013, reviderad upplaga 2015)

Inspirationsdagar – Brottsofferjouren Sverige 30 år

162 personer från 48 jourer deltog för att få ny kunskap och inspirerande föreläsningar.

Ur innehållet: Att bryta våldets onda cirkel – fallet Södertälje (Ingvar Nilsson nationalekonom). Vad händer i hjärnan när vi blir mycket rädda (Parisa Zarnegar, doktor i Neurovetenskap KI). #Metoo - det rättsliga läget och utvecklingen (Ängla Eklund, verksamhetschef Institutet för Juridik och Internet), Hedersrelaterat våld och förtryck, premiär för Brottsofferjourens nya filmer. (Asal Narimani, samordnare,

Brottsofferjouren Värmland) "Swevic" (Eva Sund, poliskommissarie Noa)

Ordförandekonferens 16-17 november

Konferens för Brottsofferjourens ordförande. Totalt 69 stycken deltagare från 46 lokala jourer. Ur innehållet: Internationell omvärldsrappport (föreläsare: Frida Wheldon, Victim Support Asia och sakkunnig FN). Hur gör vi skillnad när demokrati och mänskliga rättigheter hotas? (föreläsare: Kerstin Brunnberg, styrelseledamot i EXPO samt tidigare VD för Sveriges Radio).

Att ge stöd till barn och unga (Neslihan Erdis, verksamhetsutvecklare barn och unga), Samverkan mot demokratibrott i hela Sverige - om att hantera hot, våld och trakasserier (leg psykolog Philippa Borgh).

Orädd demokrati - pilotutbildning

14 nyckelpersoner från Brottsofferjouren Sveriges styrelse, kansli, nationella telefoncentral samt utbildningsråd deltog för att få ny kunskap, utvärdera och utveckla utbildning om handlingsplan vid demokratibrott som kommer att erbjudas samtliga lokala brottsofferjourer 2019. ■

Till det fria ordets försvar

2017 erhöll Brottsofferjouren Sverige 800 000 kronor av kulturdepartementet i satsningen "Till det fria ordets försvar". Brottsofferjouren Sveriges del var att skapa utbildningsmaterial och utbilda våra lokala jourer för att erbjuda stöd till personer aktiva i det demokratiska samtalet utsatta för hot, trakasserier och våld i syfte att tysta eller påverka. I den sista delen av projektet vänder sig Brottsofferjouren ut mot allmänheten med information att stöd

finns att få genom filmer i sociala medier.

Utöver detta arrangerade Brottsofferjouren ett seminarium under Almedalsveckan om demokratibrott. Moderator var Margit Silberstein, paneldeltagare var justitieminister Morgan Johansson (s), ordförande i justitieutskottet Thomas Tobé (m), rikspolischef Anders Thorngren, VD för Tidningsutgivarna Jeanette Gustafsdotter, Alfons Karabuda, ordförande i SKAP och expert i FNs råd om artistisk

frihet samt Brottsofferjouren Sveriges ordförande Sven-Erik Alhem.

Satsningen gav effekt

Brottsofferjouren tar nu emot ärenden och ger stöd till stödsökanden som utsatts för otillåten påverkan i syfte att skrämma, tysta eller få någon att ändra åsikt i det offentliga samtalet. Det finns utöver det Brottsofferjouren redan gör en beredskap i alla de lokala jourer som tagit del av utbildningarna. ■

Tidningen Brottsoffer

Tidningen Brottsoffer ges ut av Brottsofferjouren Sverige sedan 1994 och går ut till alla som är medlemmar i en lokal brottsofferjour. Det går också att teckna en prenumeration på tidningen direkt via Brottsofferjouren Sverige.

Aktuella teman

Tidningen har en upplaga på 13 000 exemplar och kommer ut med fyra nummer per år. Under 2018 har tidningen delats ut vid olika evenemang och spridits lokalt av brottsofferjourer till bland annat tingsrätter, polisstationer och vårdcentraler. Alla jourer kan kostnadsfritt beställa önskat antal tidningar direkt till sin jour i samband med tryckning.

I Tidningen Brottsoffer är brottsofferfrågor i fokus och varje nummer har ett aktuellt tema. Under året har tidningen fokuserat på följande teman:

- Nr 1: Brottsofferjouren 30 år
- Nr 2: Valår 2018
- Nr 3: Brott mot barn
- Nr 4: Vittnesstöd

Samarbete med Förbundsmedia

Brottsofferjouren Sverige har ett avtal med Förbundsmedia AB i Malmö för utgivning av tidningen. Förbundsmedia AB ansvarar för tryck, distri-

bution och annonsförsäljning. Brottsofferjouren Sverige ansvarar för det redaktionella materialet. Tidningens redaktör Amanda Säfström planerar varje nummer i samråd med ett redaktionsråd bestående av ansvarig utgivare och förbundsordförande Sven-Erik Alhem och generalsekreterare Eva Larsson. Redaktören ansvarar sedan för det redaktionella arbetet. Under delar av året har Karin Birgersson vikarierat som redaktör. Medverkande frilansjournalister har varit Eva Cloareq och Yasmine Lindgren och fotograf Therese Wiberg.

Tidningens expertpanel har svarat på läsarnas frågor. Panelen har under året bestått av Eva Andersson, advokat, Anneli Svensson, socionom och legitimerad psykoterapeut och Peter Jonsson, chef för Brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten som under året har efterträts av Åsa Lundmark. Vi tackar dem för deras medverkan!

De lokala brottsofferjourerna har bidragit med texter och foton som publicerats i tidningens avdelning "Jourerna berättar".

Webbplats med tidningsarkiv

Tidningen Brottsoffers har en egen webbplats – tidningenbrottsoffer.se. Här finns tidningsnummer från 2007 och framåt att ladda ned i pdf-format. Äldre nummer finns i pappersformat. ■

Brottsofferjouren påverkar opinionen

Brottsofferjouren Sverige arbetar på många olika sätt för att förbättra brottsutsattas situation. Opinionsbildning är ett viktigt verktyg. Erfarenheter från lokala brottsofferjourers dagliga möten med brottsoffer, vittnen och anhöriga är en betydelsefull grund.

Ett prioriterat område för vårt opinionsarbete under 2018 har varit att säkerställa att brottsoffer, anhöriga och vittnen över hela landet får det kvalitativa och likvärdiga stöd de har rätt till.

Inför riksdagsvalet 2018 bjöd Brottsofferjouren Sverige in riksdagens rättspolitiska talespersoner till ett panelsamtal.

EU:s brottsofferdirektiv

EU:s brottsofferdirektiv (2012/29/EU) har fortsatt varit en viktig utgångspunkt i Brottsofferjouren Sveriges opinionsarbete under 2018. Direktivet är tydligt med medlemsstaternas skyldighet vad gäller stödverksamheter samt minimikraven för innehållet i stödinsatserna. Brottsofferjourernas verksamhet uppfyller dessa krav mycket väl och Sverige skulle inte uppfylla direktivets krav utan de lokala brottsofferjourernas insatser. EU:s brottsofferdirektiv understryker angelägenheten av att polisen ska hänvisa brottsoffer till brottsofferstödande verksamhet.

Brottsofferpolitiskt program

Brottsofferjourens kunskap om brottsoffers behov är unik liksom

kunskapen om de brister som finns i samhällets skyddsnät och på olika områden inom rättsväsendet. Utifrån denna kunskap är det viktigt att arbeta intressepolitiskt med opinionsarbete och lobbying så att de brottsutsattas situation förbättras. Brottsofferjouren antog under 2017 ett Brottsofferpolitiskt program med syfte att kunna driva olika viktiga brottsofferpolitiska frågor gemensamt inom hela organisationen – lokalt, regionalt och nationellt. Arbetet med detta har fortsatt under 2018.

Polisens förmedling

En mycket viktig och prioriterad fråga under året har varit polisens förmedling till de lokala brottsofferjourerna. En väl fungerande ärendeförmedling från

polisen är en grundförutsättning för att brottsoffer, anhöriga och vittnen ska få sådant stöd som brottsofferdirektivet beskriver. Förbundet har fortsatt den kontinuerliga dialogen med ledningen inom Polismyndigheten och vid två tillfällen direkt med Rikspolischefen med syfte att ärendeförmedlingen ska förbättras så att ännu fler brottsoffer får stöd. En nyckelfråga som vi varit överens om är behovet av en bättre internutbildning inom polismyndigheten, framförallt för medarbetare vid polisens kontaktcenter där en stor del anmälningar tas emot. Om anmälansupptagaren är väl informerad om skyldigheten att erbjuda målsäganden kontakt med stödorganisation

och även förstår att det kan göra stor skillnad för den enskilde att få stöd ökar chansen att anmälsupptagaren är uppmärksam på personer med stödbehov och säkerställer att de förmedlas vidare till Brottsofferjouren.

Under juni 2018 utfasades användningen av RAR till förmån för det nyare systemet DurTvå, en förändring som borde ha genererat en stor ökning av ärendeflödet. Men även om förmedlingen av ärenden under 2018 inte längre minskade utan vände uppåt blev skillnaden marginell i jämförelse med föregående år. Brottsofferjouren Sverige har föreslagit en mängd tekniska förbättringar av polisens anmälningssystem som skulle underlätta administrativt för polisen samtidigt som förmedlingen av ärenden till oss skulle öka, men genomförandet av dessa förändringar har dessvärre ständigt skjutits på framtiden.

Valår 2018

Inför riksdagsvalet 2018 bjöd Brottsofferjouren Sverige in riksdagens rättspolitiska talespersoner till ett panelsamtal. Brottsofferjourens panelsamtal, där sju av åtta, riksdagspartier fanns representerade, blev ett startskott för höstens val där frågor om brott och straff seglade upp som heta valfrågor. Hit hörde naturligtvis också frågor som rör brottsoffer.

Stundtals hettade det till i debatten när politikerna ställdes mot väggen av företrädare från Brottsofferjouren och moderator Willy Silberstein. Och även om åsikterna skilde sig i flera frågor

var alla överens om den viktiga gaste – att alla brottsoffer måste stå i fokus och vara säkra på att få upprättelse.

Vice förbundsordförande Monica Ekström berättade om hur brottsutsatta som får stöd vågar anmäla och om hur vittnen vågar fullfölja rättegångar. Men det kostar och trots goda ord haltar den långsiktiga finansieringen för Brottsofferjouren. Det enda parti som avsatt pengar i sin budget var Kristdemokraterna som ville tillföra 20 miljoner kronor i ett första steg. Även Centerpartiet var för en säkrare finansiering, inte minst för att Sverige ska leva upp till EU:s brottsofferdirektiv. Övriga partier lovade att ta upp och driva frågan.

I Tidningen Brottsoffers nummer inför valet genomfördes också en enkät med samtliga riksdagspartier. Frågorna "Vad behöver göras för att Sverige ska uppfylla EU:s brottsofferdirektiv fullt ut?" och "Hur vill ni att den långsiktiga finansieringen för Brottsofferjouren ska utvecklas på riks- och lokalnivå?" besvarades.

Almedalen

Brottsofferjouren Sverige fanns representerad under Politikerveckan i Almedalen första veckan i juli 2018. Tre seminarier genomfördes, ett om hedersrelaterat våld och förtryck under namnet "Både brottsoffer och förövare – vilka konsekvenser får de dubbla rollerna i hedersproblematiken?" I det andra seminariet fångade vi upp #metoo-debatten och seminariet hette #metoo sa nej till sexuella över-

Remissvar 2018

Brottsofferjouren Sverige är en flitigt anlita remissinstans. Under året har förbundet lämnat följande remissvar:

- SOU 2017:98 Tidiga förhör - nya bevisregler i brottmål.
- SOU 2017:92 Transpersoner i Sverige - Förslag till stärkt ställning och bättre levnadsvillkor
- SOU 2017:112 Ett fönster av möjligheter - Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende
- Ds 2018:13 Långsiktigt stöd till det civila samhället
- Ds 2018:23 Vissa frågor om barnpornografibrottet och om avskaffad preskription för allvarliga brott mot barn
- Ds 2018:19 Resning vid nya uppgifter om den tilltalades ålder

grepp – nu tar vi #metoo vidare. Det tredje seminariet handlade om demokratibrott under namnet Vad är demokratibrott och hur påverkas de utsatta? Seminarier var mycket välbesökta.

Övrigt opinionsarbete

Brottsofferjouren Sverige har också under året haft flera möten med politiker och andra beslutsfattare. Representanter för förbundet har också medverkat i media vid ett flertal tillfällen, läs mer på sid 28. ■

Internationellt samarbete

Värd för internationell konferens i Stockholm

Under 2018 stod Brottsofferjouren Sverige värd för Victim Support Europas årliga konferens. 206 deltagare från 29 länder intog Södra Teatern i ett sommarvackert Stockholm för en två dagar lång konferens. På temat "Reaching out to victims" avlöste det ena intressanta föredraget det andra.

Drottning Silvia, Brottsofferjourens beskyddare, öppnade konferensen och välkomnades upp på scenen av Victim Support Europas president João Lázaro.

"Jag är stolt och rörd över att få vara här", sade drottning Silvia i sitt öppningstal. "Det här är frågor som ligger nära mitt hjärta, arbetet ni gör är avgörande".

Justitieminister Morgan Johansson (S) medverkade också. I ett samtal med Brottsofferjourens förbundsordförande Sven-Erik Alhem var Morgan Johansson tydlig med att barn som bevittnar våld i hemmet måste få bättre stöd. En annan viktig fråga som diskuterades var hur den minskade förmedlingen av brottsoffer till Brottsofferjouren ska lösas.

Konferensdeltagarna bjöds på ett späckat program under de två dagarna. Föredrag varvades med workshops – i dem hade alla möjlighet att utbyta erfarenheter kring hur de olika länderna jobbar med brottsofferfrågor. Speakers' corner, en modul med miniseminarier, där teaterklockan ringde

Förbundsordförande Sven-Erik Alhem ledde frågestunden med justitieminister Morgan Johansson i inledningen av Victim Support Europe.

när det var dags att cirkulera till nästa workshop, var väldigt uppskattad. Brottsofferjouren Sverige ledde två mini-workshops – en om "Stöd på eget språk" och en om "Unga brottsoffer".

För Brottsofferjouren gav arrangörskapet av konferensen många nya kontakter och därmed möjlighet till framtida samarbeten.

Nordiskt samarbete

Under 2018 deltog Brottsofferjouren Sverige i två nordiska möten. Det första var i Köpenhamn den 22-23 februari. Det andra genomfördes i Helsingfors den 24-25 oktober. Vid båda mötena deltog representanter från Sverige, Finland, Norge och Danmark. Syftet med detta samarbete är att hålla varandra upp-

daterade på vilka aktiviteter som övriga länder genomför samt hur samverkan kan ske.

Centre of Excellence

Den 3-4 december deltog Brottsofferjouren Sverige i en tvådagars workshop i Mainz som samlade europeiska brottsofferstödjande organisationer som bedriver telefonjour, online- och distanssupporttjänster. Workshopen arrangerades av Victim Support Europe i samarbete med tyska Weisser Ring. Ett 20-tal personer deltog. Några ämnen som diskuterades var hur vi bättre kan nå och erbjuda stöd till vissa grupper med funktionsnedsättning, hur vi utvecklar det europeiska samarbetet för att kunna hjälpa brottsoffer som utsätts för brott i ett land men är bosatta i ett annat samt frågor

Victim Support Europes ordförande João Lázaro, generalsekretärare Eva Larsson, drottning Silvia, förbundsordförande Sven-Erik Alhem och Victim Support Europes vd Levent Altan utanför Södra teatern i Stockholm där konferensen hölls.

Implementeringen av EU:s brottsofferdirektiv analyseras

Brottsofferjouren Sverige medverkar i ett av Victim Support Europes projekt rörande implementeringen av EU:s brottsofferdirektiv. Syftet är att varje land ska undersöka och analysera implementeringen av EU:s brottsofferdirektiv i deras land, både vad som fungerar bra och var det finns rum för förbättring.

Fokus ligger på brottsoffers möjligheter att åtnjuta sina rättigheter i praktiken, exempelvis har varje brottsoffer i Sverige möjlighet att få all den information och det stöd de har rätt till enligt EU:s brottsofferdirektiv. Slutsatser kan sedan dras huruvida nuvarande lagstiftning och handlingsplaner är tillräckliga för att tillgodose brottsoffers rättigheter, i enlighet med direktivet, eller vilken typ av förändring som Brottsofferjouren vill se.

En nationell rapport rörande Sveriges implementering utav EUs Brottsofferdirektiv beräknas vara klar i juni 2019.

om brottsskadeersättning och hur det fungerar i olika länder. Erfarenhetsutbytet med andra organisationer genererade många goda idéer inför framtiden.

Victim Support Europe – General Meeting i Bryssel

Den 11-12 december arrangerade Victim Support Europe en årligen återkommande konferens i Bryssel där Brottsofferjouren Sverige deltog.

Under första dagen genomfördes "general Meeting" och där avhandlades framförallt frågor

om strategier och framtidsplaner samt omval av ordförande João Lázaro. Dag två innehöll ett flertal föreläsningar inom temat "Supporting victims of cybercrime". ■

Sprider kunskap om brottsoffers situation

Webbplats

Brottsofferjouren Sveriges webbplats www.brottsofferjouren.se är en viktig kommunikationskanal. Här finns information till brottsutsatta, vittnen och anhöriga, press, bidragsgivare, de som vill beställa Brottsofferjouren Sveriges material och alla andra som är intresserade av vår verksamhet.

På webbplatsen finns en särskild sida med information riktad till unga brottsutsatta.

Förbundskansliet ger också stöd till lokala jourer i deras arbete med lokala hemsidor. I dag har ett 50-tal jourer en egen lokal hemsida via förbundets avtal med webbyrån Mild Media.

Sociala medier

Brottsofferjouren Sveriges Facebook-sida www.facebook.com/BrottsofferjourenSverige nådde över 2 000 följare under 2018. Brottsofferjouren Sveriges Twitter-konto twitter.com/brottsutsatt hade ungefär 700 följare.

Under 2018 arbetade kommunikatörerna med flera kampanjer på facebook, bland andra kampanjen Våldet går inte i pension, en integrerad kampanj tillsammans med den nya webbutbildningen om våld mot äldre. Kampanjen ledde till att följarna på facebooksidan ökade rejält. Vår Facebooksida uppdateras nu 2-3 gånger i veckan. Här kan våra

följare hitta nyheter om Brottsofferjouren och inom brottsofferområdet i stort, och också ställa frågor till oss.

Brottsofferjouren Sverige har även en egen kanal på Youtube där korta informationsfilmer om stödmöjligheter hos Brottsofferjouren har publicerats.

Intern kommunikation

Nyhetsbrev är en viktig intern informationskanal från Brottsofferjouren Sverige till lokala jourer och regioner. Under den senare delen av 2017 började kommunikatörerna arbeta för att förnya nyhetsbrevet och från januari 2018 har nyhetsbrevet skickats ut digitalt, en gång i månaden istället för i pdf-form sex gånger per år som tidigare. Nyhetsbrevet går att läsa på dator, mobil och läsplatta och har cirka 370 prenumeranter.

Brottsofferjouren Sverige publicerar också intern information till lokala brottsofferjourer som enkelt får tillgång till det via jourarbetarmenyn på www.brottsofferjouren.se. Sidan kräver inloggning med lösenord.

Brottsofferjouren i media

Under året har pressmeddelanden skickats ut via Brottsofferjouren Sveriges pressrum på MyNewsdesk: www.mynewsdesk.com/se/brottsofferjouren. Bland

annat har frågan om polisens minskade förmedling till lokala brottsofferjourer lyfts.

Under året har representanter från Brottsofferjouren Sverige syns i media vid ett flertal tillfällen. Bland annat har förbundsordförande Sven-Erik Alhem och generalsekreterare Eva Larsson medverkat i tv, radio och tidningar. Även lokala brottsofferjourer har under året uppmärksammats i lokal media i samband med att olika brottsofferfrågor har lyfts.

Brottsofferjouren Sverige har medverkat i debattartiklar, bland annat med Se Barnen om barnrättsligt perspektiv och specifikt om barns rätt att få bli målsägare.

Frågor besvaras

Brottsofferjourens Sveriges kommunikatörer svarar regelbundet på frågor från journalister som letar efter information eller vill ha förslag på intervjupersoner. Intresset för Brottsofferjourens arbete har också varit stort från skolelever och studenter som under året ofta hört av sig inför skolarbeten och uppsatser. Vi arbetar för att så snabbt som möjligt ge svar på frågor och ge vägledning till var mer information finns att få.

Reklamfilm på bio

Jourer har fått hjälp att arrangera visningar av dokumentärfilmerna My life my lesson och Say

Informationsmaterial från Brottsofferjouren Sverige.

Something, som initiativet Se Barnen och filmbolaget Film and Tell tagit fram. Flera jourer har samarbete med kommunerna och bjuder in strategiska yrkesgrupper till filmvisning och samtal. Läs mer på sid 18.

Marknadsföring på bio

Det är angeläget att Brottsofferjouren når ut med sitt budskap på många olika sätt och att fler får kunskap om de stödmöjligheter som Brottsofferjouren erbjuder. Vi vet att många inte polisanmäler brottet de utsatts för. Brottsofferjourens målsättning är att även de som inte polisanmäler ska veta att vi finns och att de kan ta kontakt för att få stöd.

Under våren 2018 stöttade Brottsofferjouren Sverige jourer att söka medel till bioreklamplats vilket gjorde det möjligt att reklamfilmen "Min kille har många smeknamn på mig" visades på ett

flertal orter i Sverige, och nådde nästan en halv miljon biobesökare.

Stöd till lokala jourer

Arbetet med kommunikation både internt och externt har varit en viktig del under 2018, då kansliet har haft ökade resurser på detta område och kan arbeta bredare. Bland annat har arbetet intensifieras med att ge kommunikationsstöd stöd till jourerna. Kansliet stöttar jourerna bland annat i annonsering, informationsmaterial, hjälp med logga och grafisk profil samt att bolla idéer.

Annonsering

Brottsofferjouren Sverige har vid flera tillfällen under året annonserat i olika papperstidningar och webbsajter. Bland annat i Dagens ETC, SVD-bilagorna Kvinnors hälsa, kampanjen Barn & Unga, Expressen, QX, Metro,

Inrikes, Kupé och Skolforum. Innan jul syntes Brottsofferjouren Sverige i flera olika tidningar i en satsning på att nå resenärer inför julhelgerna.

Informationsmaterial

Brottsofferjourens kommunikatörer arbetar för att ta fram nytt informationsmaterial och hålla befintligt material uppdaterat. Under 2018 togs bland annat ett vykort särskilt riktat till unga brottsoffer och vittnen fram, som spreds via vykortsställ i storstäderna.

90-konto

Sedan 2013 är Brottsoffer-jouren Sverige 90-kontoinnehavare. Förbundet tar emot insamlingar och gåvor på plusgiro 90 03 44-3, bankgiro 900-3443 eller Swish 123 900 34 43.

90-kontot är en nödvändig förutsättning i vårt fortsatta arbete med marknadsföring och sponsring. Det är en viktig faktor för att påvisa att vi är en organisation med seriositet.

Alla insamlade medel används enligt förbundets ändamål vilket är att stödja och utbilda föreningarna inom förbundet i olika avseenden.

Långsiktigt arbete

Att stärka förbundets finansiering för olika verksamhetsområden är viktigt för att kunna utveckla hela organisationen. Ett komplement till verksamhetsbidrag är att också få finansiering genom sponsring via företagskontakter samt genom CSR, Corporate social responsibility (hållbart företagande). ■

Ny organisationsmodell för ökad kvalitet

Organisationsutveckling och kvalitetsarbete

Brottsofferjouren Sveriges förbundsstyrelse beslutade i oktober 2011 att tillsätta en arbetsgrupp för att arbeta fram ett förslag om förstärkt och likvärdigt brottsofferstöd inom Brottsofferjouren.

Syftet var att möjliggöra att landets brottsoffer, vittnen och anhöriga får bästa möjliga mänskliga och likvärdiga stöd och hjälp oberoende av var i landet de befinner sig. Det var också viktigt att bygga en mindre sårbar organisation så att verksamheter inte riskerar att "rasa samman" när eldsjälar lämnar sina uppdrag.

För att dessa mål ska kunna uppfyllas behövde brottsofferjourerna en ny organisationsmodell. Riksstämman 2013 antog organisationsmodellen Förstärkt brottsofferstöd som i stort innebär:

- alla brottsofferjourer ska ha tillgång till en anställd samordnare. Om jouren är för liten för att kunna få fram ekonomiska medel till en anställning kan man gå samman med andra jourer för att skapa bättre förutsättningar.

Ett alternativ till detta är att jourer ingår ett samarbete där en anställd person verkar som samordnare för flera jourer.

- alla brottsofferjourer ska se över rekryteringsbehoven på lång och kort sikt.

- alla brottsofferjourer ska se över behovet av ytterligare stödjargrupper med målet att skapa en verksamhet med lokal tillgänglighet.

Utöver dessa förändringar underströks också vikten av att alla jourer når upp till de minimikrav som Riksstämman 2009 fastställt och som reviderats och uppdaterats även av senare stämmor.

Utvecklingsarbete

Sedan beslutet om ny organisationsmodell har jourerna arbetat med att uppnå kraven. Man har utvecklat det regionala samarbetet och en mängd jourer har gått samman för att bland annat kunna förbättra de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten och kunna uppfylla kravet om tillgång till en anställd samordnare.

Under 2018 fortsatte arbetet och när året var över hade Brottsofferjouren Sverige 73 medlemsföreningar med 100 lokalkontor som kan erbjuda stöd.

Förbundskansliet stödjer utvecklingen i jourerna genom besök och samverkan med utgångspunkt från de behov de lokala verksamheterna uttryckt. Det handlar om hur man praktiskt löser frågor om samgående, anställd personal, rekrytering av stödare och inte minst frågor kring kommunbidrag och samverkansavtal eller IOP (idéburet offentligt partnerskap) med Sveriges kommuner.

Vid slutet av 2018 hade 40 kommuner tecknat IOP och ytterligare omkring 70 kommuner har någon slags samverkansavtal med lokala brottsofferjourer. Fleråriga avtal skapar långsiktigt hållbara ekonomiska förhållanden samt en

"Den nya lagstiftningen ställer ökade krav på dokumentation av personuppgiftsbehandlingen och större tydlighet och förutsägbarhet för den enskilde."

ökad tydlighet för kommun och lokal brottsofferjour om respektive parts åtaganden.

Kvalitetsarbete

En del av verksamhetsutvecklingsarbetet handlar om att tydligare definiera kvalitet inom stödverksamheten, både för verksamheten inom våld i nära relation och gällande andra brottsoffer, anhöriga och vittnen samt inom vittnesstödsverksamheten vid landets domstolar. I systematiskt kvalitetsarbete ingår en pågående utvärdering av verksamheten med hjälp av statistik och uppföljning av den löpande ärendehantering med målet att kunna åtgärda brister, förbättra arbetssätt och rutiner inom stödarbetet.

Precis som alla andra organisationer och företag har Brottsofferjouren under 2018 behövt anpassa ärendehantering och rutiner kring hantering, lagring och radering av personuppgifter som en följd av införandet av ny europeisk lagstiftning på området (GDPR).

Förbundsstyrelsen har antagit två nya policies på området, en som gäller de stödsökandes personuppgifter, en som gäller övrig personuppgiftshantering inom ramen för föreningsarbetet, med tillhörande vägledningsmaterial, mallar och förslag till rutiner för lokala brottsofferjourer.

Respekt för och varsamhet i hanteringen av de stödsökandes personuppgifter har alltid varit fundamental för vår organisation, men den nya lagstiftningen ställer ökade krav på doku-

mentation av personuppgiftsbehandlingen och större tydlighet och förutsägbarhet för den enskilde i hur dennes uppgifter kommer att behandlas.

Under kommande år fortsätter arbetet med att utveckla ärendehantering både vad gäller metod, stödets omfattning och innehåll men även för behandling av personuppgifter, så att mottagandet och den praktiska hanteringen av uppgifter blir likvärdig över hela landet. Det är också i linje med stämmobeslutet Förstärkt brottsofferstöd.

Internationellt samarbete

2018 intensifierades kontakten med våra europeiska systerorganisationer, bland annat som en följd av Brottsofferjouren Sveriges värdskap för Victim Support

Europas årliga konferens (se sid 26). I arbetet med att utveckla Brottsofferjouren och våra möjligheter att erbjuda ett gott stöd till alla brottsutsatta, anhöriga och vittnen, finns mycket att vinna på att ta del av hur andra liknande organisationer arbetar och vilka förutsättningar de har.

En viktig fråga är hur Sverige ska leva upp till EUs brottsofferdirektiv. Flera andra europeiska länder erbjuder goda exempel på lösningar som gör att många fler utsatta får stöd. Bland annat kompletterande gynnande nationell lagstiftning om brottsutsattas rätt till stöd och stödorganisationernas roll samt tekniska lösningar som automatiserad förmedling av stödsökande från polisen till stödorganisationer. ■

Brottsofferjouren Sveriges organisation

Beskyddare

Hennes Majestät Drottningen är Brottsofferjouren Sveriges beskyddare.

Medlemskap

Brottsofferjouren Sverige är medlem i den europeiska organisationen Victim Support Europe, Forum – idéburna organisationer med social inriktning och Idea – arbetsgivarförbundet för ideella organisationer.

Förbundsstyrelse

Under 2018 var Sven-Erik Alhem förbundsordförande och Monica Ekström vice förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige. Ordinarie ledamöter var Viveka Bonde, Gunilla Kindstrand, Mattias Ring, Sven Stenson och Yvonne Zingmark. Ersättare var Helen Larsson, Göran Norlén och Jean-Pierre Zune.

Adjungerade var Sanne Lennström, riksdagsledamot och ledamot i justitietskottet (S) och Ellen Juntti, riksdagsledamot och ledamot i justitietskottet (M).

Styrelsen har haft 10 sammanträden under året. Viktiga frågor som behandlats är:

- ekonomi.
- uppföljning av organisationsutvecklingen med förstärkt brottsofferstöd.

Brottsofferjouren Sveriges generalsekreterare Eva Larsson välkomnade Brottsofferjourens beskyddare Drottning Silvia när hon anlände till Brottsofferjourens internationella konferens i Stockholm.

- brottsofferpolitiskt program.
 - personalrekrytering.
 - konferens Victim Support Europe.
 - ärendehanteringssystem.
- Förbundsstyrelsens arbetsgrupper:
- stadgar.
 - mandatfördelning.
 - arbetsgivare.
 - minimikrav och kvalitets-
säkring.
 - polis.
 - brottsofferpolitiskt program.

Arbetsutskott

Arbetsutskottet bestod av Sven-Erik Alhem, Monica Ekström och Viveka Bonde. Arbetsutskottet har haft åtta sammanträden under året. Viktiga frågor som behandlats är:

- förberedelse inför styrelsemöten.
- personalfrågor.

Revisorer

Ordinarie auktoriserad revisor

Brottsofferjouren Sveriges förbundsstyrelse under 2018. Från vänster: Jean-Pierre Zune, Sven Sten-son, Sven-Erik Alhem, Monica Ekström, Yvonne Zingmark, Göran Norlén, Mattias Ring och Gunilla Kindstrand. Saknas på bilden gör Viveka Bonde och Helen Larsson.

har varit Tommy Nilsson och ersättare Katarina Nyberg från Hummelkläppen i Stockholm AB. Lars Brauer och Marie Engström Rosengren har varit ordinarie förtroendevalda revisorer och ersättare har varit Bengt Laveberg.

Valberedning

Brottsofferjouren Sveriges valberedning bestod av Karin Andersson, sammankallande,

Britt Älvsäter-Thomasson, Malin Correia och Stig Karels.

Förbundets kansli

Under första halvåret har Eva Larsson arbetat som generalsekreterare på 100 procent. Från oktober 2018 var Fredrik Mellqvist tillförordnad generalsekreterare.

Övriga tjänster på kansliet har under 2018 varit: vice generalsekreterare, förbunds-

ekonom, verksamhetsutvecklare inom områdena våld i nära relation, utbildning, kvalitet och utvärdering samt barn och unga, kommunikatör/samordnare/redaktör, kommunikatörer, administratörer samt samordnare och rådgivare på Brottsofferjourens Telefoncentral.

Vid årets slut fanns 17 heltidstjänster på förbundskansliet fördelat på 19 personer. ■

Brottsofferjourer i Sverige

Blekinge län

Blekinge

Dalarnas län

Avesta-Hedemora
Leksand-Rättvik
Mellersta Dalarna
Norra Dalarna

Gotlands län

Stockholm-Gotland

Gävleborgs län

Bollnäs-Ovanåker
Gästrik Västra
Gävle
Hudiksvall-Nordanstig
Ljusdal
Söderhamn

Hallands län

Falkenberg
Kungsbacka
Södra Halland
Varberg

Jämtlands län

Jämtland

Jönköpings län

Höglandskommunerna
Jönköping
Småland West

Kalmar län

Oskarshamn-
Mönsterås-Högsby
Södra Kalmar län
Vimmerby-Hultsfred-
Västervik

Kronobergs län

Sunnerbo
Växjö
Älmhult

Norrbottens län

Boden
Luleå
Piteå-Älvdal

Skåne län

Freezonen
Helsingborg
Hässleholm-Osby-
Perstorp
Landskrona-Svalöv
Mellersta Skåne
Nordöstra Skåne
Söderslätt
Ängelholm
Österlen

Stockholms län

Haninge-Nynäshamn
Huddinge-Botkyrka
Nacka-Tyresö-Värmdö
Roslagen
Stockholm-Gotland
Södertälje
Södra Stockholm
Västerort

Södermanlands län

Eskilstuna
Katrineholm-Flen-
Vingåker
Strängnäs
Östra Sörmland

Uppsala län

Enköping
Uppsala län

Värmlands län

Värmland
Östra Värmland

Västerbottens län

Dorotea
Lycksele
Skellefteå
Umeåregionen
Vilhelmina

Västernorrlands län

Västernorrland

Västmanlands län

Västmanland

Västra Götalands län

Ale
Alingsås-Lerum-
Vårgårda-Herrljunga
Bohus-Norra Älvsborg
Borås-Sjuhärad
Kungälv
Norra Skaraborg
Storgöteborg
Strömstad-Tanum
Trollhättan-Lilla Edet
Västra Skaraborg
Östra Skaraborg

Örebro län

Örebro län

Östergötlands län

Västra Östergötland
Östergötland

Bildade regioner

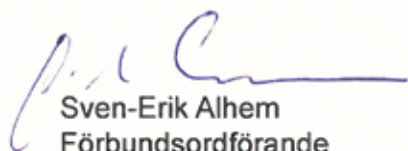
Skåne och Blekinge län
Hallands län
Västra Götalands län
Värmlands län
Örebro län
Gotlands och
Stockholms län
Dalarnas län
Gävleborgs län
Västerbottens län
Västernorrlands och
Jämtlands län
Norrbottens län

Årsberättelse

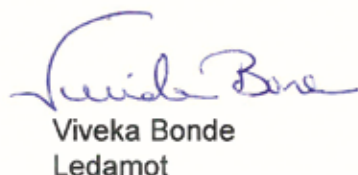
Organisationsnummer 815600-8784

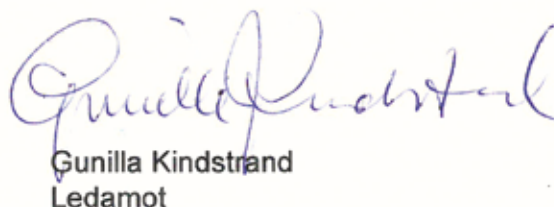
Underskrifter

Stockholm 2019-04-16

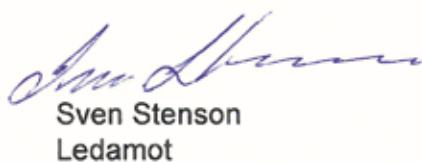

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

Monica Ekström
Vice förbundsordförande

Viveka Bonde
Ledamot

Gunilla Kindstrand
Ledamot

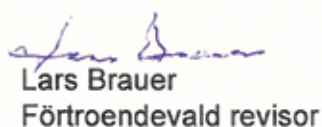

Mattias Ring
Ledamot

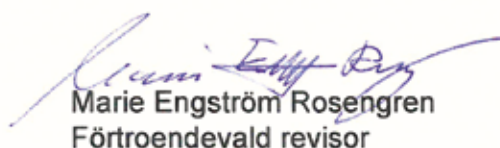

Sven Stenson
Ledamot

Yvonne Zingmark
Ledamot

Vi har granskat årsberättelsen för räkenskapsåret 2018 och tillstyrker att den ger en rättvisande bild av Brottsofferjouren Sveriges verksamhet under år 2018 samt att den stämmer överens med årsredovisning daterad 2019-04-16.

Stockholm 2019-04-16

Lars Brauer
Förtroendevald revisor

Marie Engström Rosengren
Förtroendevald revisor

Årsredovisning

**Brottsofferjouren
Sverige**

2018

Årsredovisning för
Brottsofferjouren Sverige
815600-8784

Räkenskapsåret
2018-01-01 – 2018-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Förändring av eget kapital	8
Noter	9
Underskrifter	14

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Brottsofferjouren Sverige är en organisation av ideella lokala brottsofferjourer vars huvudsakliga syfte och mål är att ge stöd, information och praktisk vägledning till brottsoffer, anhöriga och vittnen.

Brottsofferjouren Sveriges ändamål

- att stödja och utbilda föreningarna inom förbundet i olika avseenden.
- att genom opinionsbildning verka för att brottsoffers, vittnens och anhörigas behov tillgodoses
- att verka för att rättssäkerheten för brottsoffer, vittnen och anhöriga är betryggande inför och vid domstolsförhandlingar
- att verka för att samhället ökar sina insatser för att förebygga brott
- att stimulera samarbetet mellan föreningarna som arbetar med målsättningar enligt ovanstående punkter.

Brottsofferstöd och vittnesstöd

Huvuddelen av brottsofferstödet utförs av de lokala brottsofferjourerna. En viktig resurs när det gäller att tillse att brottsoffer alltid möts av en personlig röst när de söker kontakt med Brottsofferjouren under kontorstid är förbundets nationella telefonlinje, Brottsofferjourens Telefoncentral. Telefoncentralen tar emot inkommande samtal från hela landet, lyssnar och ger information. Inringaren förmedlas sedan vidare till en lokal brottsofferjour. Telefoncentralen organiserar också tjänsten Stöd på eget språk, där stödsökande erbjuds information och vägledning på drygt 20 olika språk. Arabiska, persiska och dari är de vanligast förekommande språken. Särskilda informationsblad har översatts till respektive språk och marknadsförts till lokala brottsofferjourer, polismyndigheter, socialtjänst, medborgarkontor samt hälso- och sjukvård. Brottsofferjourens Telefoncentral har också möjlighet att svara på frågor från brottsoffer, anhöriga och vittnen via e-post eller onlineformulär genom tjänsten Brottsoffersvar på nätet.

I samband med rättegång erbjuds målsägande, anhöriga, vittnen och tilltalade vid alla landets tingsrätter och hovrätter. Brottsofferjouren Sveriges lokala jourer svarar för denna angelägen verksamhet vid 44 av 48 tingsrätter samt 8 därtill hörande tingsställen eller kansliorter, och för 5 av 6 hovrätter samt 2 därtill hörande kansliorter.

Utbildning

Brottsofferjouren Sveriges utbildningsverksamhet är en viktig del av förbundets uppdrag i förhållande till de lokala jourerna. Utbildningsverksamhetens syfte är att genom olika insatser säkra den kunskap som behövs för att organisationen ska kunna genomföra sitt uppdrag och uppfylla målen med verksamheten. Dessa är i huvudsak att ge stöd och hjälp till brottsoffer, vittnen och anhöriga, sprida kunskap om brottsutsattas situation samt arbeta för att deras rättigheter stärks. Förbundet anordnar årligen samordnar- och ordförandekonferenser där samtliga medlemsföreningar inbjuds att delta samt en mängd andra utbildningstillfällen inom olika specialområden. Förbundet producerar utbildningsmaterial för både grundutbildning av stödpersoner och vittnesstöd och material och litteratur som gäller särskilda brottsoffergrupper som de lokala brottsofferjourerna tar del av.

Verksamhet med medel från finansiärer för särskilda syften

Insatser inom kvinnofridsområdet finansieras med medel från Socialstyrelsen. Syftet är att stärka brottsofferjourernas arbete med våldsutsatta personer inom nära relation och barn som bevittnat våld samt inom hedersrelaterat våld och förtryck. Förbundet har en anställd verksamhetsutvecklare och en kommunikatör inom området. Dessutom ingår det i vissa tjänster att även ha ansvar för vissa områden i arbetet inom våld i nära relation. Förbundet anordnar särskilda utbildningsinsatser inom området våld i nära relation samt regionala samverkanskonferenser med polis, socialtjänst och hälso-sjukvård.

Opinionsbildning

Organisationens kontakter med brottsoffer, anhöriga och vittnen har givit oss en bred erfarenhet och kompetens om dessa gruppers situation och behov. Förbundet har en betydande roll i att bedriva opinionsbildning utifrån denna kunskap så att situationen förbättras för brottsoffer inom rättsväsende, socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Tidningen Brottsoffer som ges ut av förbundet är en kanal för att föra ut och lyfta fram olika frågor inom brottsofferområdet till beslutsfattare, media och andra externa grupper, men även belysa frågor internt inom organisationen. De lokala brottsofferjourerna och deras medlemmar får Tidningen Brottsoffer gratis.

Kommunikation

Det övergripande målet för Brottsofferjouren Sveriges kommunikation är att Brottsofferjouren som organisation ska bli mer känd – att fler ska känna till att Brottsofferjouren ger kostnadsfritt stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Då polisens förmedling av ärenden under de senaste åren minskat är det än mer angeläget att vi når ut med att vi finns och vad vi kan hjälpa till med direkt till allmänheten, så att brottsutsatta själva ska välja att kontakta oss även om de inte blir förmedlade vid polisanmälan. Då når vi också en större del av den grupp brottsutsatta som inte anmält händelsen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Organisationsutveckling och kvalitetsarbete

Syftet med den organisationsutveckling som skett sedan 2013 är att utveckla och förstärka det lokala brottsoffersstödet samt att säkerställa att detta stöd är likvärdigt över hela landet. Målet är att lokala brottsofferjourer ska få ökade ekonomiska medel och ha tillgång till en anställd samordnare. Verksamheten får då möjlighet till ökad kvalitet och kontinuitet. Det har inneburit en process där en del jourer gått samman med andra för att skapa bättre förutsättningar. När verksamhetsåret 2018 var över hade Brottsofferjouren 73 medlemsföreningar, inklusive två helt nya föreningar som beviljats inträde. Inom större föreningar finns även lokalkontor för att öka tillgängligheten. Nästan alla kommuner ingår i en brottsofferjour. 110 kommuner har idag tecknat IOP eller samverkansavtal med lokala brottsofferjourer.

Arbetet fortgår med att utveckla ärendehanteringen både vad gäller metod, kvalitet och innehåll. Som en följd av ny europeisk lagstiftning (GDPR) som trädde i kraft under året har ett omfattande arbete lagts ned på att ta fram nya policies för personuppgiftsbehandling inom Brottsofferjouren med tillhörande vägledning för lokala jourer med rutiner om hantering, lagring

och radering av stödsökandens uppgifter. Behovet av att utveckla mer enhetliga metoder, förenkla och systematisera ärendehantering, statistikföring och uppföljning samt inte minst lagra personuppgifter på ett säkert sätt har gjort att förbundet mot slutet av året inlett processen att bygga ett för förbundet och lokala jourer gemensamt webbaserat ärendehanteringssystem.

Statistik och ärendeförmedling

Den stödjande verksamheten har under de sista åren dessvärre drabbats av att väsentligt färre ärenden har förmedlats från polisen till de flesta av de lokala brottsofferjourerna i landet. En del av förklaringen finns i omorganisationen av landets polismyndigheter till en enda myndighet år 2015. Det finns även andra orsaker såsom problem med ett nytt anmälningssupptagningssystem inom polisen och handläggningsrutiner som inte svarat upp mot intentionerna i EU:s brottsofferdirektiv. Brottsofferjouren Sverige har agerat nationellt på flera olika sätt för att stävja den negativa utvecklingen. Förbundet har kontinuerligt haft en dialog med ledningen inom Polismyndigheten för att ärendeförmedlingen ska förbättras så att fler brottsoffer får stöd. Styrelsen har tillsatt en arbetsgrupp som är behjälplig i detta arbete. Förmedlingen av ärenden från polisen tycks ha vänt uppåt under 2018 efter att ha nått en botten 2017, men förändringen är marginell.

Kompetensutveckling via webben och konferenser

Kompetens om utsatta och sårbara grupper måste öka för att nå målsättningen att kunna ge stöd till alla brottsoffer. För att få ny kunskap och uppmärksamma dessa grupper samt för att utveckla nya metoder i brottsofferarbetet kommer förbundet att arbeta med olika projekt. Erfarenheter inom projekten kan spridas till jourerna som ett led i det kvalitetshöjande arbetet.

Förbundet fick beviljade medel från Kulturdepartementet inom satsningen: "Till det fria ordets försvar" för ett projekt inriktat på demokratibrott. Syftet var att stärka stödet till samhällsdebattörer och opinionsbildare som utsätts för hot, trakasserier och våld i syfte att tysta eller påverka. Brottsofferjouren Sverige genomförde två utbildningsdagar för lokala jourer i samarbete med Moderna Museet, TidningsUtgivarna, Konstnärsnämnden samt Polisen. Utöver detta arrangerade Brottsofferjouren ett seminarium under Almedalsveckan om demokratibrott samt producerade en webbutbildning för lokala stödpersoner. Hösten 2018 beviljades ytterligare medel mot demokratibrott från MUCF för projektet Orädd Demokrati. Projektet syftar till att skapa ett specifikt samtalsstöd för utsatta samt upprätta lokal samverkan inom alla Sveriges sju polisregioner mot demokratibrott. Brottsofferjouren har redan kunnat se en ökning i antalet stödsökande utsatta för demokratibrott.

Under år 2018 har följande interna konferenser arrangerats för nyckelpersoner inom Brottsofferjouren Sverige:

- Samordnare, 2 dagar
- Nya samordnare och ordförande, 1 dag
- Lokala ordförande, 2 dagar
- Inspirationsdagarna med 30-årsjubileum, 2 dagar

Förbundet har under året lanserat en omfattande webbaserad utbildning, som ska vara ett komplement till den grundutbildning som idag finns för organisationens stödpersoner och vittnesstödjare.

Socialstyrelsens medel

Genom medel från Socialstyrelsen har följande konferenser arrangerats:

- 2 temadagar om våld i nära relation, 2 dagar vardera
- Samverkanskonferens, 1 dag

I Almedalen genomfördes tre seminarier med olika tema: hedersrelaterat våld och förtryck, #metoo och demokratibrott, de två första inom ramen för socialstyrelsemedlen.

Utöver dessa konferenser och utbildningar stod Brottsofferjouren Sverige som värd och medarrangör för Victim Support Europas årliga konferens under två dagar i Stockholm, där lokala brottsofferjourer erbjöds delta, samt en anslutande heldag internationellt symposium om stöd till offer för terrorism.

Opinion och kommunikation

Ett strategiskt arbete har pågått med ett brottsofferpolitiskt program för att stärka opinionsarbetet både nationellt, regionalt och lokalt. Den viktigaste frågan i opinionsarbetet har även varit att få en ökning av ärenden till Brottsofferjouren från polisen. Inför valet arrangerades en paneldebatt med riksdagspartierna där brottsofferfrågorna belystes och behovet av ökad finansiering av brottsofferjourernas verksamhet lyftes. Kampanjen med reklamfilm på SFs biografier som producerats under föregående år genomfördes också under 2018.

Medlemmar

Vid årets början var 77 lokala brottsofferjourer medlemmar i Brottsofferjouren Sverige och vid årets slut var 73 lokala brottsofferjourer medlemmar. Den främsta anledningen till minskningen är att lokala brottsofferjourer har gått samman till en större enhet, vilket är ett led i den organisatoriska förändringen i förbundet. Två föreningar som tidigare inte varit medlemmar, brottsofferjourerna Östergötland och Norra Skaraborg, beviljades inträde i förbundet. Vid årets slut var 6434 personer registrerade som medlemmar i landets brottsofferjourer.

Utbetalda bidrag

Ett bidrag på 10 000 kronor har utdelats till fem regionråd inom Brottsofferjouren Sverige. Bidraget är till för att möjliggöra regionalt samarbete mellan olika brottsofferjourer genom till exempel utbildningsverksamhet och reskostnader.

Hållbarhetsupplysningar

Förbundsstyrelsen har en utsedd personalansvarig. Förbundet arbetar aktivt med att implementera värdegrunden i hela organisationen. Brottsofferjouren Sverige är medlem i IDEA, Arbetsgivarorganisationen för ideella organisationer. Förbundet har kollektivavtal med Unio-nen och Akademikerförbundet.

Resultat och ställning

Brottsofferjouren Sverige har haft ett fortsatt överskott i medel, orsakat av främst minskade löne-kostnader. Budgeten för år 2018 lades därför med ett negativt resultat på -550 000 kr, vilket på grund av bland annat långtidssjukskrivningar reducerades till -138 128 kr. Den enskilt största satsningen under året har gjorts i utvecklandet av en ärendehanteringsdatabas, ett arbete som kommer att pågå under ett par års tid i samarbete med extern expertis. Ärendehanteringsdatabasen kommer att förenkla jourernas registrering av ärenden, samordna information om ärenden samt göra uppföljningar ur ett kvalitetsperspektiv.

Organisationens omsättning för 2018 följer tidigare års stigande riktning. Satsningar på ökade projektmedel har givit resultat, vilket kommer att synas i utfallet även för år 2019. Kassalikviditeten är god, men soliditeten kan betraktas som något låg. Ur ett givarperspektiv kan det dock ses som önskvärt att medel investeras istället för sparas. Resultatet för år 2019 planeras landa på 0 kr.

	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Omsättning, kr	17 454 640	15 093 497	14 475 205	10 191 856	11 044 648
Resultat, kr	-138 128	-1 404 940	1 359 751	432 240	378 746
Kassalikviditet (%)	126	139	189	218	155
Soliditet	21,1	28,8	47,9	55,5	37,7

Styrelsen föreslår att årets resultat fördelas enligt nedan

Belopp i kr

Dispositionsfond	1 456 389
Årets resultat	-138 128
Totalt	1 318 261
Till bundet eget kapital	-
Till dispositionsfond	1 318 261
Summa	1 318 261

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2018	2017
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		71 152	78 931
Bidrag och gåvor	3	16 143 506	14 432 276
Försäljning		205 301	246 333
Deltagaravgifter		800 166	196 000
Övriga intäkter		56 961	99 987
Övriga rörelseintäkter		177 554	39 970
Summa verksamhetsintäkter		17 454 640	15 093 497
Verksamhetskostnader			
	4, 5		
Ändamålskostnader		-15 894 638	-14 601 972
Insamlingskostnader		-109 642	-137 457
Administrationskostnader		-1 597 200	-1 779 853
Summa verksamhetskostnader		-17 601 480	-16 519 282
Verksamhetsresultat		-146 840	-1 425 785
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		9 556	21 907
Räntekostnader och liknande resultatposter		-844	-1 062
Summa resultat efter finansiella poster		8 712	20 845
Resultat efter finansiella poster		-138 128	-1 404 940
Årets resultat		-138 128	-1 404 940

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier		0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Färdiga varor och handelsvaror		57 848	73 284
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		780 969	289 139
Övriga fordringar	6	734 294	653 237
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	363 658	348 149
Kassa och bank		6 216 759	5 082 946
Summa omsättningstillgångar		8 153 528	6 446 755
Summa tillgångar		8 153 528	6 446 755

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital i ideell förening		1 856 389	3 261 329
Årets resultat		-138 128	-1 404 940
Summa eget kapital		1 718 261	1 856 389
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 277 378	1 126 976
Skuld erhållna, ej nyttjade bidrag	8	2 547 870	1 419 133
Övriga skulder		690 796	31 973
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	1 919 223	2 012 284
Summa kortfristiga skulder		6 435 267	4 590 366
Summa eget kapital och skulder		8 153 528	6 446 755

Förändring av eget kapital

Belopp i kr	Eget kapital i ideell förening	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	3 261 328	-1 404 940	1 856 389
Omföring 2017 års resultat till fonderade medel	-1 404 940	1 404 940	
Årets resultat		-138 128	-138 128
Utgående balans	1 856 389	-138 128	1 718 261

Noter

Not 1 – Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRII:s Styrande riktlinjer för årsredovisning (antagna av FRII:s styrelse 2014, uppdaterade 2018).

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Brottsofferjouren Sverige erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter består av inbetalningar av de lokala kontoren för medlemskap i Brottsofferjouren Sverige. Medlemsavgiften redovisas som intäkt vid erhållen inbetalning från medlemmen.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte, är en gåva eller ett erhållit bidrag.

Om tillgången eller tjänsten erhålls för att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls medan bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för IT, ekonomi och lokalhyra fördelas på respektive funktion enligt en fördelningsnyckel.

Ändamålscostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Brottsofferjouren Sveriges uppdrag enligt stadgarna. Här ingår bland annat de kostnader för personal och varor/tjänster som hör till de aktiviteter som organisationen genomför för att fullfölja sitt uppdrag, såsom exempelvis konferens- och seminariekostnader, informations- och utbildningsmaterial, resekostnader i samband med utbildning och/eller stöd till jourer, samt personalkostnader för organisationens verksamhetsutvecklare.

Med insamlingskostnader menas kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot organisationens samtliga givare. Då Brottsofferjouren Sverige är i början av sitt insamlingsarbete mot privata givare har organisationen hittills endast mindre kostnader, i form av kostnader vid försäljning av varor.

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera och driva organisationen. Exempel på kostnader är kostnader för styrelsemöten och revision. Om en kostnad varken avser ändamål, medlemsvård/-värvning eller insamling hänförs den till administrationskostnader. I administrationskostnader ingår samkostnader, såsom lön till administrativ personal.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. När pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år som pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Brottsofferjouren Sverige är en ideell förening och är därmed inte skatteskyldig.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall organisationen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

Avsättningar

En avsättning redovisas när organisationen har ett legalt eller informellt åtagande som följd av inträffade händelser och där organisationen förväntar sig att en utbetalning kommer att krävas för att reglera åtaganden samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Not 2 – Uppskattningar och bedömningar

Det finns inga väsentliga poster i föreningens resultat- och balansräkning som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Not 3 – Bidrag och gåvor

Belopp i kr	2018	2017
Gåvor som redovisats som intäkt		
Allmänheten	30 280	51 409
Summa intäkter	30 280	51 409
Bidrag som redovisats som intäkt		
Brottsoffermyndigheten (verksamhetsmedel)	10 000 000	10 000 000
Brottsoffermyndigheten (projektmedel)	300 000	-
Socialstyrelsen	4 769 971	4 374 263
Kulturdepartementet	793 396	6 604
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*	249 859	-
Summa intäkter	16 113 226	14 380 867

*Totalt bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor under 2018 är 2 567 700 kr varav 2 317 841 kr förs över via balansräkningen för nyttjande under 2019.

Not 4 – Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

	2018	2017
Medelantal anställda		
Män	2	4
Kvinnor	13	10
Totalt	15	14
Styrelse, antal på balansdagen		
Män	5	5
Kvinnor	5	5
Totalt	10	10
Löner		
Generalsekreterare	562 383	657 787
Övriga anställda	5 865 268	5 303 902
Sociala kostnader	2 006 529	2 205 538
Pensionskostnader (exkl. löneskatt)	743 702	641 763
Totalt	9 177 882	8 808 990

Av pensionskostnaden avser 193 267 kr (171 160 kr) Generalsekreterare. Inget avtal om avgångsvederlag har ingåtts.

På grund av långtidssjukfrånvaro motsvarande 629 timmar är Generalsekreterarens lön något lägre än normalt.

Under året har 1 797 personer (1 721 personer) arbetat ideellt för organisationen. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Arvode för ordinarie styrelsearbete utgår endast vid förlorad arbetsinkomst och har totalt under år 2018 varit 31 500 kr (7 500 kr).

Not 5 – Leasing

Brottsofferjouren Sverige leasar framför allt kontorslokaler. Kostnaderna uppgår för året till 999 390 kr (987 915 kr). Framtida kontorskostnader förfaller enligt följande:

Belopp i kr	2018	2017
Inom 1 år	770 000	1 000 000
2–5 år	-	770 000

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2019–09–31 med möjlighet till förlängning till 2022–09–31.

Not 6 – Övriga fordringar

Belopp i kr	2018	2017
Skattekonto	678 150	607 082
Löneförskott	27 550	386
Fordran leverantörer	3 594	20 769
Upplupet arvode	25 000	25 000
Totalt	734 294	653 237

Not 7 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Belopp i kr	2018	2017
Kontorshyra	255 198	249 847
Upplupen lön och arbetsgivaravgifter	27 959	67 830
Övrigt	80 501	30 472
Totalt	363 658	348 149

Not 8 – Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

Belopp i kr	2018	2017
Socialstyrelsen	230 029	625 737
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	2 317 841	-
Kulturdepartementet	-	793 396
Totalt	2 547 870	1 419 133

Not 9 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Belopp i kr	2018	2017
Upplupna sociala avgifter	-	317 015
Semesterlöneskuld	1 242 475	1 261 674
Löneskatt	327 280	273 418
Upplupna kostnader	349 468	160 177
Totalt	1 919 223	2 012 284

Skuld för källskatt och sociala skulder har i år flyttats från upplupna kostnader och förutbetalda intäkter till övriga skulder.

Not 10 – Ställda säkerheter

Organisationen har inga ställda säkerheter.

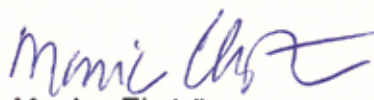
Not 11 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Organisationen har inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång att rapportera.

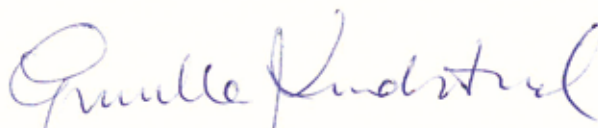
Arsredovisning

Underskrifter
Stockholm 2019-04-16

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

Monica Ekström
Vice förbundsordförande

Viveka Bonde
Ledamot

Gunilla Kindstrand
Ledamot

Mattias Ring
Ledamot

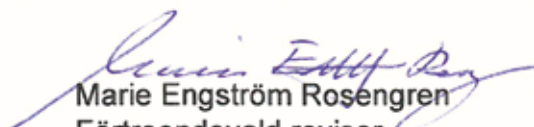

Sven Stenson
Ledamot

Yvonne Zingmark
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats
Stockholm 2019-04-16

Tommy Nilsson
Auktoriserad revisor

Lars Brauer
Förtroendevald revisor

Marie Engström Rosengren
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till riksstämman i Brottsofferjouren Sverige
Org.nr 815600-8784

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Brottsofferjouren Sverige för räkenskapsåret 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Brottsofferjouren Sveriges finansiella ställning per den 2018-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av inledning och Verksamhetsredovisning. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera Brottsofferjouren Sverige, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av Brottsofferjouren Sveriges interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Brottsofferjouren Sverige för räkenskapsåret 2018.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamot ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Brottsofferjouren Sverige enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

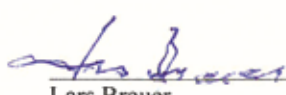

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Brottsofferjouren Sverige.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Brottsofferjouren Sveriges situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm 2019- 04 - 16

Tommy Nilsson
Auktoriserad revisor

Lars Brauer
Förtroendevald revisor

Marie Engström Rosengren
Förtroendevald revisor

Stöd som ger kraft.

Alla kan bli utsatta för ett brott och när det händer står vi inför en tuff utmaning i livet. Utsatthet, rädsla, chock och ångest är vanliga känslor som ofta är starka och svåra att hantera. Samtidigt kanske vi behöver ta tag i polisanmälan, begära skadestånd och gå igenom en rättsprocess. Få klarar det här utan stöd och hjälp. Därför finns Brottsofferjouren.

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för alla brottsoffers rättighet att få det stöd som behövs för att hitta vägen tillbaka. Grunden i vårt arbete är FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, där alla människors lika värde och rättigheter slås fast.

Brottsofferjouren Sverige
Hammarby fabriksväg 25
120 30 Stockholm

Telefon: 08-644 88 00
E-post: info@brottsofferjouren.se
Webbplats: www.brottsofferjouren.se